

รายงานวิจัย

พฤติกรรมผู้นำทางวิชาการในโรงเรียนเรียนรวมจังหวัดยะลา
The Academic Leadership Behaviors of School Administrators
in Inclusive Educational Schools, Yala Province

โดย

พุมพนิต คงแสง

ชูจิตต์ เหล่าเจริญสุข

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากงบประมาณบำรุงการศึกษา ประจำปี 2561

คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

หัวข้อวิจัย	พฤติกรรมผู้นำทางวิชาการในโรงเรียนเรียนรวมจังหวัดยะลา
ชื่อผู้วิจัย	พุมพนิต คงแสง ชูจิตต์ เหล่าเจริญสุข
คณะ	ครุศาสตร์
มหาวิทยาลัย	ราชภัฏยะลา
ปีงบประมาณ	2561

บทคัดย่อ

พฤติกรรมผู้นำทางวิชาการในโรงเรียนเรียนรวมจังหวัดยะลา มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ 1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเรียนรวมในจังหวัดยะลา 2) เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเรียนรวมในจังหวัดยะลา ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ จำนวน 376 คน โดยผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนโรงเรียนเรียนรวม ผลการวิจัยพบว่า

1) พฤติกรรมผู้นำทางวิชาการในโรงเรียนเรียนรวมจังหวัดยะลา ในภาพรวมทั้ง 8 ด้าน มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 2) ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีตำแหน่งต่างกันมีพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการในโรงเรียนเรียนรวมจังหวัดยะลาในภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการในโรงเรียนเรียนรวมจังหวัดยะลาในภาพรวม และด้านการสร้างแรงจูงใจด้วยระบบค่าตอบแทนที่เป็นธรรม ด้านการกำกับติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ ด้านการใช้ทรัพยากรและวัสดุครุภัณฑ์อย่างมีประสิทธิภาพ และสร้างสรรค์ และด้านการกำกับติดตามการปฏิบัติการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการในโรงเรียนเรียนรวมจังหวัดยะลา ในด้านการพัฒนาตนเองและบุคลากรอย่างเป็นรูปธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากกระบวนการวิจัยยังพบข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการในโรงเรียนเรียนรวมจังหวัดยะลา คือ ผู้บริหารควรให้ข้อเสนอแนะอย่างเป็นรูปธรรมที่ปฏิบัติได้จากการสังเกตการสอนของครูและติดตามผลอย่างต่อเนื่อง

คำสำคัญ : พฤติกรรมผู้นำทางวิชาการ, ผู้บริหาร, โรงเรียนเรียนรวม

Research Title	The Academic Leadership Behaviors of School Administrators in Inclusive Educational Schools, Yala Province
Researchers	Phumpanit kongsang Chujit Laocharoensuk
Faculty	Education
University	Yala Rajabhat
Academic Year	2018

Abstract

The research on the Academic Leadership Behaviors of School Administrators for Inclusion Programs in Yala Province has two main purposes, which are 1) The Academic leadership behaviors of school administrator for inclusion programs in Yala provinces Furhermore, and 2) The Academic leadership behaviors of school administrators under study as classified by the demographical characteristics of position held, education level and work eaperience. A research population is 376 people , data provided by administrators and school teachers. The research found that

1) The Academic Leadership Behaviors of School Administrators for Inclusion Programs in Yala Province there are 8 sides at a high level in the following aspects. 2) The administrators and teachers who had different positions had the academic leaders' behaviors in Yala Province as a whole at the statistically significant level of .05. 3) Administrators and teachers with different qualifications had academic leaders' behaviors in Yala Province as a whole, and motivation through a fair compensation system. Supervision of academic progress. The use of resources and materials efficiently and creatively. And the supervision of teaching. There were statistically significant differences at the .05 level. 4) Administrators and teachers with different working experiences had academic leadership behaviors in Yala Province. In terms of self development and personnel. There were statistically significant differences at the .05 level.

From the research process, for the academic leadership behaviors of school administrators for inclusion programs in Yala Province, as following: Management should provide concrete feedback that is consistent with teacher observation and follow-up

Keywords : academic Leadership behaviors, leadership, inclusion

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความรู้และการดูแลช่วยเหลือของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

ขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือการวิจัยในครั้งนี้ นายสุรัตน์ บุญฤทธิ์ นางสาวชนุตพร ดาแก้ว และนายจักรกฤษณ์ เจริญพันธ์ ที่ได้กรุณาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามเรื่องพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเรียนรวมในจังหวัดยะลา พร้อมทั้งได้ให้คำแนะนำ เสนอแนะสิ่งที่เป็นประโยชน์ ทำให้การศึกษางานวิจัยในครั้งนี้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณโรงเรียนหน่วยฝึกวิชาชีพรูของมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา คุณครูผู้สอนในโรงเรียน นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณคณะกรรมการการพิจารณาทุนวิจัยในคณะครุศาสตร์ทุกท่านที่ให้โอกาสผู้วิจัยได้เสนองานวิจัยในครั้งนี้ จึงขอขอบพระคุณท่านเหล่านี้ไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอขอบพระคุณครอบครัวที่เป็นแรงผลักดันให้ผู้วิจัยได้ทำงานวิจัยอย่างต่อเนื่อง และเป็นกำลังใจให้ผู้วิจัยมีความพยายามทำงานวิจัยจนประสบความสำเร็จ

คณะผู้วิจัย

31 สิงหาคม 2561

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อ.....	ก
Abstract.....	ข
กิตติกรรมประกาศ.....	ง
สารบัญ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ซ
บทที่ 1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของวิจัย.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ขอบเขตการวิจัย.....	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
ภาวะผู้นำ.....	6
ผู้นำทางวิชาการ.....	10
การเรียนรู้รวม.....	13
ประเภทและหลักเกณฑ์ของคณพิการทางการศึกษา.....	22
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	24
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	30
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	31
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	32
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	34
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	34
บทที่ 4 ผลการวิจัย.....	36

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
บทที่ 5	
สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการวิจัย.....	49
อภิปรายผล.....	51
ข้อเสนอแนะ.....	55
บรรณานุกรม	56
ภาคผนวก	59
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเรื่องพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการ.....	60
ภาคผนวก ข ประวัติผู้วิจัย.....	65

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
3.1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	31
4.1	ข้อมูลทั่วไปจำแนกตามตำแหน่ง.....	36
4.2	ข้อมูลทั่วไปจำแนกตามวุฒิการศึกษา.....	36
4.3	ข้อมูลทั่วไปจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน.....	37
4.4	พฤติกรรมผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเรียนรวมในจังหวัดยะลา ด้านการตระหนักและเห็นความสำคัญของผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน.....	37
4.5	พฤติกรรมผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเรียนรวมในจังหวัดยะลา ด้านการพัฒนาตนเองและบุคลากรอย่างเป็นรูปธรรม.....	38
4.6	พฤติกรรมผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเรียนรวมในจังหวัดยะลา ด้านการสร้างแรงจูงใจด้วยระบบค่าตอบแทนที่เป็นธรรม.....	39
4.7	พฤติกรรมผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเรียนรวมในจังหวัดยะลา ด้านการกำกับติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ.....	40
4.8	พฤติกรรมผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเรียนรวมในจังหวัดยะลา ด้านการใช้ทรัพยากรและวัสดุครุภัณฑ์อย่างมีประสิทธิภาพและสร้างสรรค์.....	41
4.9	พฤติกรรมผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเรียนรวมในจังหวัดยะลา ด้านการสร้างความปลอดภัยและบรรยากาศที่อบอุ่น.....	42
4.10	พฤติกรรมผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเรียนรวมในจังหวัดยะลา ด้านการกำกับติดตามการปฏิบัติการสอน.....	43
4.11	พฤติกรรมผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเรียนรวมในจังหวัดยะลา ด้านการสังเกตการสอนและให้ข้อมูลป้อนกลับอย่างสร้างสรรค์.....	44
4.12	บุคลากรในโรงเรียนที่มีตำแหน่งต่างกันมีพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเรียนรวมในจังหวัดยะลาแตกต่างกัน.....	45
4.13	บุคลากรในโรงเรียนที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเรียนรวมในจังหวัดยะลาแตกต่างกัน.....	46
4.14	บุคลากรในโรงเรียนที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเรียนรวมในจังหวัดยะลาแตกต่างกัน.....	47
4.15	บุคลากรในโรงเรียนที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเรียนรวมในจังหวัดยะลาแตกต่างกัน เป็นรายคู่.....	48

สารบัญญภาพ

ภาพที่		หน้า
3.1	กรอบแนวคิดการวิจัยพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเรียนรวมใน จังหวัดยะลา.....	30

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของการวิจัย

การศึกษาถือว่าเป็นหัวใจที่สำคัญของการพัฒนาคนในสังคมในอดีตหรือปัจจุบันย่อมมีทั้งคนดีและคนพิการเป็นส่วนประกอบของทุกสังคม ไม่มีสังคมใดจะสามารถจัดคนพิการออกไปจากสังคมได้ ฉะนั้นรัฐจึงควรจัดการศึกษาให้ทั้งเด็กปกติและเด็กพิการมีสิทธิเท่าเทียมกัน ทั้งนี้เพื่อจะช่วยให้เด็กทั้งสองกลุ่มมีความเข้าใจซึ่งกันและกัน และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

นอกจากรัฐบาลจะให้ความสำคัญในการจัดการศึกษาสำหรับคนปกติแล้วยังให้ความสำคัญกับการพัฒนาการศึกษาเพื่อคนพิการ โดยได้บัญญัติกฎหมายให้บุคคลเหล่านี้มีโอกาสได้รับการศึกษาเช่นเดียวกับบุคคลทั่วไป และต้องได้รับการศึกษาที่เหมาะสมตามความต้องการจำเป็นของแต่ละบุคคล ในปี พ.ศ. 2542 มีการรณรงค์ให้ผู้ปกครองพาบุตรหลานที่พิการเข้าเรียนซึ่งถือว่าเป็นปีการศึกษาสำหรับคนพิการ มีผลทำให้เด็กพิการได้รับการศึกษาเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว อันเป็นการแสดงถึงความเข้าใจของผู้ปกครองและสังคมต่อเด็กพิการในทางสร้างสรรค์ได้เป็นอย่างดี (วิริยะ นามศิริพงศ์พันธ์, 2543) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ในหมวด 2 สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา มาตรา 10 บัญญัติไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอภาคในการเข้ารับการศึกษารับขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย และการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพ หรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแล หรือด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและได้รับการศึกษารับขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542)

ประเทศไทยได้จัดการศึกษาสำหรับคนพิการมาเป็นเวลากว่า 40 ปี ด้วยความร่วมมือระหว่างหน่วยงานของรัฐและเอกชน แต่สามารถจัดการศึกษาสำหรับเด็กและเยาวชนพิการที่อยู่ในวัยเรียนประมาณร้อยละ 20 ของกลุ่มเป้าหมายเท่านั้น ดังนั้นกระทรวงศึกษาธิการ จึงกำหนดเป้าหมายในปี พ.ศ. 2542 เป็นปีการศึกษาสำหรับคนพิการ หรือ “The year 1999 Education for the Disabled” โดยมีการกำหนดนโยบายว่า คนพิการที่ต้องการเรียนทุกคนต้องได้เรียน และในปี พ.ศ. 2543 ได้กำหนดนโยบายเพิ่มเติมว่า คนพิการทุกคนต้องได้เรียนโดยได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตและพาตนเองและสังคม เพื่อสนองตอบต่อพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้พยายามอย่างยิ่งที่จะจัดการศึกษาให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้มีโอกาสเรียนในโรงเรียนใกล้บ้าน โดยมีการขยายโรงเรียนให้มีการเรียนรวมทุกกลุ่มโรงเรียนทั่ว

ประเทศ มีการพัฒนาผู้บริหารและครูผู้สอนให้มีความรู้และความสามารถในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ การจัดการศึกษาดังกล่าวจะต้องเน้นการจัดการศึกษาที่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้พิการ ซึ่งจะต้องมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆร่วมกับคนทั่วไปโดยเฉพาะการจัดการเรียนรวมเพื่อให้ผู้พิการเกิดความสุขใจและพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพสามารถพึ่งตนเองได้และอยู่อย่างมีสิทธิ ศักดิ์ศรีและปกติสุขเช่นคนทั่วไป ซึ่งนักเรียนจะต้องมีความพร้อมที่จะต้องเรียนรวมได้ และอยู่ในสังคมของตนเองตามสภาพที่เป็นจริง ผู้ปกครองมีส่วนช่วยดูแลนักเรียนได้อย่างเต็มที่ เนื่องจากมีความรักและความเข้าใจเห็นใจและช่วยเหลือในด้านการศึกษา เพราะเชื่อว่าคนเราทุกคนสามารถที่จะพัฒนาความรู้และความสามารถ แต่อาจจะใช้เวลาที่แตกต่างกัน คนแต่ละคนจะมีความเก่งที่ไม่เหมือนกัน ด้านใดเก่ง จะต้องได้รับการส่งเสริมสนับสนุนได้พัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ (คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547)

การบริหารจัดการเรียนรวมในโรงเรียนนั้นผู้บริหารเป็นบุคคลที่มีอิทธิพลมากที่สุดในการที่จัดการเรียนการสอนเด็กพิเศษสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารที่มีความเชื่อในหลักการปรัชญาการศึกษาพิเศษ พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารจะกระตุ้นให้เกิดความร่วมมือในการทำงานร่วมกัน (พัชรี จีวีพัฒนกุล, 2538) การแสดงพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเป็นปัจจัยสำคัญเดียวที่มีพลังสูงสุดในการกำหนดประสิทธิผลของโรงเรียนและประสิทธิภาพของผู้บริหาร (Davis & Thomas อ้างถึงใน ถวิล มาตรฐาน, 2545) การที่ผู้บริหารโรงเรียนมีพฤติกรรมทางวิชาการ (instructional leadership) ถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จและเพิ่มพูนประสิทธิผลของโรงเรียน ผู้บริหารที่มีคุณลักษณะดังกล่าวจะต้องเป็นผู้ที่มีความคาดหวังสูง สามารถสังเกตและนิเทศการสอนของครูได้สามารถกำกับติดตามผลการปฏิบัติงานของคณะครู ตลอดจนให้ความสนใจต่อผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน (ถวิล มาตรฐาน, 2545)

จากข้อมูลดังกล่าวเบื้องต้น จะเห็นได้ว่าผู้บริหารโรงเรียนเป็นบุคคลที่มีความสำคัญต่อการจัดการศึกษา และแสดงพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการในการดำเนินงานที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการเรียนรวมซึ่งจะประสบผลสำเร็จหรือล้มเหลวขึ้นอยู่กับความรู้ ความสามารถของผู้บริหารโรงเรียนโดยตรงซึ่งพฤติกรรมที่แสดงภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนสามารถฝึกอบรมให้เกิดขึ้นในตัวผู้บริหารโรงเรียนได้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเรื่องพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารในโรงเรียนเรียนรวม จังหวัดยะลา ทั้งนี้เพื่อจะได้นำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยเสนอผู้ที่เกี่ยวข้อง ใ้วางแผนในการปรับปรุงและพัฒนาพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่จัดการศึกษาเด็กพิการเรียนรวมให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการในโรงเรียนเรียนรวมจังหวัดยะลา
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการในโรงเรียนเรียนรวมจังหวัดยะลา จำแนกตามตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

ขอบเขตการวิจัย

เพื่อให้การวิจัยในครั้งนี้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยที่ต้องการศึกษา ดังนี้

1. ขอบเขตประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร และครูผู้สอนโรงเรียนเรียนรวมในจังหวัดยะลาที่กำลังปฏิบัติงานอยู่ในปีการศึกษา 2561 เป็นผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 120 คน ครูผู้สอนจำนวน 256 คน รวมทั้งสิ้น 376 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ได้มาโดยการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) จากประชากร ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 247 คน

2. ขอบเขตตัวแปร

ตัวแปรต้น ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน

ตัวแปรตาม พฤติกรรมผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเรียนรวมในจังหวัดยะลา ใน 8 ด้าน คือ ด้านตระหนักและเห็นความสำคัญของผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน ด้านการพัฒนาตนเองและบุคลากรอย่างเป็นรูปธรรม ด้านการสร้างแรงจูงใจด้วยระบบค่าตอบแทนที่เป็นธรรม ด้านการกำกับติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ ด้านการใช้ทรัพยากรและวัสดุครุภัณฑ์อย่างมีประสิทธิภาพและสร้างสรรค์ ด้านการสร้างความปลอดภัยและบรรยากาศที่อบอุ่น ด้านการกำกับติดตามการปฏิบัติการสอนและการสังเกตการณ์สอนและการให้ข้อมูลป้อนกลับอย่างสร้างสรรค์

3. ขอบเขตเนื้อหา

พฤติกรรมผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเรียนรวม

4. ขอบข่ายระยะเวลา

ระยะเวลาที่ทำการวิจัยเดือนกันยายน 2560 – สิงหาคม 2561

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อทราบระดับพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการในโรงเรียนเรียนรวมจังหวัดยะลา
2. เพื่อการวางแผนพัฒนาพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการในโรงเรียนเรียนรวมจังหวัดยะลา

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้เกิดความเข้าใจในความหมายและขอบเขตของคำที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะไว้ดังนี้

ผู้บริหาร หมายถึง ผู้ที่ดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ของโรงเรียนเรียนรวมในจังหวัดยะลา

ครูผู้สอน หมายถึง บุคลากรที่ปฏิบัติงานสอนเด็กที่มีความพิการในด้านต่างๆของโรงเรียนเรียนรวมในจังหวัดยะลา

การเรียนรวม หมายถึง การจัดการศึกษาให้เด็กพิการเข้าเรียนรวมกับเด็กปกติในโรงเรียน

เด็กพิการ หมายถึง เด็กที่มีความบกพร่องในลักษณะต่างๆไม่ว่าจะเป็นพัฒนาการทางร่างกาย อารมณ์ สังคม ภาษา หรือสติปัญญา และไม่สามารถปฏิบัติงานในชีวิตประจำวันได้ดังเช่นเด็กทั่วไป กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ออกเป็น 9 ประเภท คือ เด็กบกพร่องทางการมองเห็น เด็กบกพร่องทางสติปัญญา เด็กบกพร่องทางการได้ยิน เด็กบกพร่องทางการเรียนรู้ เด็กบกพร่องทางการพูดและภาษา เด็กบกพร่องทางร่างกายหรือสุขภาพ เด็กบกพร่องทางพฤติกรรมและอารมณ์ เด็กพิการซ้อน และเด็กออทิสติก

การเรียนรวม หมายถึง โรงเรียนต้องจัดการศึกษาให้กับเด็กทุกคน โดยไม่มีการแบ่งแยกว่าเด็กคนใดเป็นเด็กปกติและเด็กคนใดเป็นเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เด็กทุกคนที่ผู้ปกครองพาเข้ามาเรียนทางโรงเรียนจะต้องรับเข้าศึกษาและจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสม โดยไม่มีการแบ่งแยกว่าเด็กคนใดเป็นเด็กปกติและเด็กคนใดเป็นเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

พฤติกรรมผู้นำทางวิชาการ หมายถึง การปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนที่แสดงออกถึงความเป็นผู้นำทั้งการบริหารและผู้นำทางด้านการสอนโดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนหาแนวทางปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอน เอาใจใส่ต่อคุณภาพนักเรียนเป็นสำคัญ ประกอบด้วยพฤติกรรมที่สำคัญ 8 ด้าน คือ

1. ด้านตระหนักและเห็นความสำคัญของผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารที่ให้ความสำคัญของการจัดกระบวนการเรียนการสอนสร้างโอกาสและอำนวยความสะดวกให้ครู รวมทั้งบริหารจัดการร่วมกับผู้ปกครอง

2. ด้านการพัฒนาตนเองและบุคลากรอย่างเป็นรูปธรรม หมายถึง การที่ผู้บริหารโรงเรียนกำหนดแนวทางพัฒนาที่เหมาะสม และมีทิศทางร่วมกับคณะครูและผู้นำเทคโนโลยีใหม่ๆเข้าสู่การเรียนการสอน

3. ด้านการสร้างแรงจูงใจด้วยระบบค่าตอบแทนที่เป็นธรรม หมายถึง ผู้บริหารสามารถสร้างแรงจูงใจด้วยความเสมอภาคทางรางวัลที่ครูผู้สอนคาดหวังจากผลการปฏิบัติงาน และทำควบคู่กับการประชาสัมพันธ์โดยใช้วิธีและช่องทางการสื่อสารที่เหมาะสม

4. ด้านการกำกับติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารที่แสดงให้เห็นปรากฏเกี่ยวกับการติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน ผลการเรียนรู้ในแต่ละระดับชั้น แต่ละห้องเรียน และนักเรียนแต่ละคน

5. ด้านการใช้ทรัพยากรและวัสดุครุภัณฑ์อย่างมีประสิทธิภาพและสร้างสรรค์ หมายถึง การจัดหาสื่ออุปกรณ์ และวิทยาการที่สามารถใช้ในกระบวนการสอนได้เหมาะสมและคุ้มค่า

6. ด้านการสร้างความปลอดภัยและบรรยากาศที่อบอุ่น หมายถึง การสร้างบรรยากาศของโรงเรียนและสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัยเป็นระเบียบเรียบร้อย

7. ด้านการกำกับติดตามการปฏิบัติการสอน หมายถึง การที่ผู้บริหารสามารถกำกับติดตามปัจจัยต่างๆที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาการสอน และปัจจัยที่รบกวนบรรยากาศทางวิชาการ

8. ด้านการสังเกตการณ์สอนและการให้ข้อมูลป้อนกลับอย่างสร้างสรรค์ หมายถึง การเยี่ยมชั้นเรียนให้คำปรึกษาหารือ ติดตามการสอนและเก็บรวบรวมข้อมูลที่เป็นประโยชน์มาพิจารณาปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ

โรงเรียนในจังหวัดยะลา หมายถึง โรงเรียนหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ในพื้นที่จังหวัดยะลา

บทที่ 2

เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง พฤติกรรมผู้นำทางวิชาการในโรงเรียนเรียนรวมจังหวัดยะลา ผู้วิจัยได้ศึกษา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. ภาวะผู้นำ
 - 1.1 ความหมายของภาวะผู้นำ
 - 1.2 ความหมายของพฤติกรรมผู้นำ
 - 1.3 ทฤษฎีพฤติกรรมผู้นำ
2. ผู้นำทางวิชาการ
 - 2.1 ความหมายของผู้นำวิชาการ
 - 2.2 วิสัยทัศน์ผู้นำทางวิชาการ
3. การเรียนรวม
 - 3.1 ความหมายการเรียนรวม
 - 3.2 ความเป็นมาของการจัดการเรียนรวมในประเทศไทย
 - 3.3 หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรวม
 - 3.4 รูปแบบการจัดการเรียนรวม
 - 3.5 ประโยชน์ของการจัดการเรียนรวม
4. ประเภทและหลักเกณฑ์ของคณพิการทางการศึกษา
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 5.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 5.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

ภาวะผู้นำ

1. ความหมายของภาวะผู้นำ

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2539) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง การใช้อิทธิพล ของบุคคลหรือตำแหน่งให้ผู้อื่นยินยอมปฏิบัติตามเพื่อที่จะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายของกลุ่มตามที่ได้ กำหนดไว้ หรือหมายถึงรูปแบบของอิทธิพลระหว่างบุคคล

บุญช่วย ศิริเกษ (2540) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ภาวะผู้นำว่า หมายถึง ความสามารถที่จะ ใช้อิทธิพลต่อกลุ่มเพื่อให้ได้รับความสำเร็จตามเป้าหมาย

วิโรจน์ สารรัตน์ (2542) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ภาวะผู้นำว่า กระบวนการหนึ่งซึ่งผู้นำหรือผู้บริหารจะใช้อิทธิพลและอำนาจของตนกระตุ้นชี้แนะให้บุคคลอื่นหรือผู้ตามความกระตือรือร้น และเต็มใจในสิ่งที่ผู้บริหารต้องการ ผู้บริหารจะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของผู้อื่นบุคคลและกลุ่มต่างๆ เพื่อกำหนดเป้าหมายและการปฏิบัติงานให้บรรลุจุดหมายขององค์กร

สิทธิกาล ศรีวะระมย์ (2542) ได้กล่าวถึง ภาวะผู้นำเป็นศิลปะที่จำเป็นและสำคัญยิ่งต่อนักบริหารที่จะนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จ ผู้นำต้องเป็นผู้ตัดสินใจกำหนดปัญหา วางแผน และรับผิดชอบต่อความอยู่รอด หรือการพัฒนาขององค์กรแต่บางครั้งการดำเนินการอย่างเป็นทางการเป็นกระบวนการ คือ การกำหนดขั้นตอน การวางรูปแบบเป้าหมายของกลุ่มหรือองค์กรอาจไม่ใช่อิทธิพลบังคับจะใช้การจูงใจให้ปฏิบัติงานมีพฤติกรรมพุ่งตรงไปสู่ความสำเร็จ โดยอาศัยภาวะผู้นำที่เป็นคุณสมบัติของบุคคลที่เป็นผู้นำ ซึ่งต้องฟังคน ตั้งใจฟังจริง พูดให้คนอื่นฟัง และเขาฟังอย่างใจจดใจจ่อ ได้อำนาจมากโดยผู้อื่นมอบให้ และรู้จักมอบหมายหรือกระจายอำนาจไปสู่คนอื่น รู้จักวินิจฉัยและให้รางวัลแก่เพื่อนร่วมงานจากผลการปฏิบัติงานของเขา และผลการทำงานเฉพาะบุคคลและรวมทั้งการจัดการตนเองให้เป็นผู้บริหาร และทำให้เกิดการทำงานเป็นกลุ่ม หรือการทำงานเป็นทีม

พิมพ์อร สดเอี่ยม (2547) ให้นิยามว่า ภาวะผู้นำหมายถึง กระบวนการที่มีอิทธิพลโดยตรงต่อคนหรือกลุ่มบุคคล ซึ่งผู้นำต้องให้ความสนใจ ทั้งบุคคลและองค์การ โดยสนับสนุนให้ ผู้ใต้บังคับบัญชาได้ทำงานตามความสามารถและความต้องการ ซึ่งการทำงานนั้นต้องสอดคล้องกับเป้าหมายและความต้องการขององค์กรด้วย เมื่อผู้ใต้บังคับบัญชาได้ทำงานตรงตามความต้องการและตามความสามารถ ย่อมทำให้เกิดความพึงพอใจในการทำงาน และส่งผลให้การปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชามีประสิทธิผลเพิ่มมากขึ้น

สรุปภาวะผู้นำ คือ ความสามารถของผู้บริหารที่จะใช้อำนาจของตนชี้แนะผู้ใต้บังคับบัญชาทำงานเพื่อที่จะนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้

2. ความหมายของพฤติกรรมผู้นำ

Liker (1961) กล่าวว่า พฤติกรรมผู้นำเป็นพฤติกรรมของแต่ละบุคคลเพื่อควบคุมกิจกรรมของกลุ่มให้บรรลุเป้าหมายซึ่งมีอิทธิพลต่อผู้ตาม พฤติกรรมของผู้นำเป็นพฤติกรรมใดๆ ที่ผู้กระทำปรารถนาจะได้รับการยอมรับ หรือกล่าวโดยกว้างๆ ก็คือพฤติกรรมที่ผู้เชี่ยวชาญในสาขานั้นๆ ปรารถนาที่จะแสดงพฤติกรรมผู้นำเป็นพฤติกรรมของบุคคลซึ่งมีผลต่อการกระทำของผู้อื่น

Flippo (1966) ได้จัดแบ่งแบบพฤติกรรมผู้นำออกเป็น 2 แบบ ดังนี้

1. ผู้นำประเภทนิเสธ (negative leader) คือ ผู้นำที่ใช้แนวทางการบริหารไปในแนวทางที่จะทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดความเกรงกลัว ยอมปฏิบัติตามคำสั่งด้วยความจำใจ ผู้นำแบบนี้อาศัยอำนาจหน้าที่เป็นเครื่องมือในการบริหาร และเป็นผู้นำแบบเผด็จการหรืออึดตายิปไต่ยมมากที่สุด

2. ผู้นำประเภทปฏิฐาน (positive leader) ผู้นำที่เปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชาแสดงความคิดเห็น รวมทั้งมีความสามารถในการจูงใจให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเห็นชอบในเหตุผลของการปฏิบัติงาน ผู้นำแบบนี้เป็นประชาธิปไตยมากที่สุด

พยอม วงศ์สารศรี (2534) ได้สรุปคุณสมบัติของผู้นำที่ดี ได้ดังนี้

1. มีความเข้าใจความเป็นมนุษย์ ผู้นำต้องมีทัศนคติที่ดีต่อผู้ใต้บังคับบัญชา มีความเข้าใจปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับผู้ใต้บังคับบัญชา
2. มีปฏิภาณไหวพริบดี กล่าวได้ว่าคนทันเกมต่อสภาพการณ์ที่ผู้ใต้บังคับบัญชาแสดงออกในรูปพฤติกรรมต่างๆ
3. มีความสามารถในการประสานงานและตัดสินใจได้อย่างชาญฉลาดภายใต้สภาวะการณ์ต่างๆ
4. มีลักษณะการเป็นผู้นำที่ดี เป็นที่ศรัทธาต่อผู้ใต้บังคับบัญชา
5. มีความซื่อสัตย์และรับผิดชอบต่อคำสั่งที่ส่งออกไป เช่น ผู้ใต้บังคับบัญชาทำงานพลาด เพราะผู้ใต้บังคับบัญชาสั่งผิดไป จะต้องกล่าวขอโทษ
6. มีอารมณ์มั่นคง การมีอารมณ์มั่นคงนี้ส่งผลต่อความพึงพอใจและเต็มใจในการทำงาน
7. ไม่เคร่งครัดต่ออำนาจหน้าที่เป็นทางการจนเกินไป
8. มีทักษะทางเทคนิค (technical skill) ที่พอเพียงในการกำหนดงานมอบหมายให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชา
9. สร้างความเป็นกันเอง เช่น การทำงาน เพื่อผ่อนคลายซึ่งจะทำให้ลูกน้องรักและสร้างความเกรงใจ

สรุปพฤติกรรมผู้นำ คือ พฤติกรรมของมนุษย์ปรารถนาจะได้รับการยอมรับเป็นการแสดงออกของการตัดสินใจที่สามารถสัมผัสได้ของมนุษย์

3. ทฤษฎีพฤติกรรมผู้นำ

Liker (1961) ได้ศึกษาเรื่องความเป็นผู้นำโดยพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำและผู้ใต้บังคับบัญชา กับประสิทธิผลในการทำงาน ซึ่งได้ข้อสรุป 2 ประการคือ

1. พฤติกรรมผู้นำที่มุ่งที่คนหรือพนักงาน (employee - centered leadership style) จะเน้นการมอบอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบให้แก่พนักงานและช่วยพนักงานตอบสนองความพอใจของตัวเอง โดยการสร้างสภาพแวดล้อมที่ช่วยสนับสนุนการปฏิบัติงานของพนักงาน
2. พฤติกรรมที่มุ่งที่ผลผลิตหรืองาน (job-centered leadership or production-centered) จะเน้นมุ่งคนหรือพนักงานที่มีประสิทธิภาพมากกว่า เพราะความเต็มใจและพอใจ การทำงานด้วยความเต็มใจและกระตือรือร้น ผลผลิตจึงสูงขึ้น ส่วนพฤติกรรมผู้นำที่มุ่งผลผลิตงานนั้นจะมีผลตรงกันข้าม คือทำให้ความพอใจที่จะทำงานลดลงผลผลิตจึงน้อยลง

Robbins (1985) ได้รวบรวมการวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้นำ 2 มิติ คือ

1. ผู้นำที่มุ่งงาน หรือคำนึงตนเองเป็นหลักจะมุ่งเน้นในโครงสร้างของการทำงานผู้นำจะกำหนดเป้าหมาย บทบาท โครงสร้างของบทบาทผู้ปฏิบัติตาม เป็นลักษณะผู้นำที่มุ่งกำหนดความต้องการในการปฏิบัติงาน

2. ผู้นำมุ่งคนหรือคำนึงถึงผู้อื่นเป็นหลัก เป็นผู้นำที่ให้ความสำคัญเกี่ยวกับความรู้สึกของพนักงาน และมีความพยายามในการสร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชา พฤติกรรมที่แสดงออกจะมีลักษณะของความเป็นเพื่อนให้ความสำคัญกับสวัสดิการของพนักงาน และความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้นำกับผู้ปฏิบัติ

จิตติภพ ชยธวัช (2548) ได้รวบรวมทฤษฎีพฤติกรรมผู้นำไว้ ดังนี้

1. ทฤษฎีรูปแบบความเป็นผู้นำพื้นฐาน เป็นการศึกษาค้นคว้าความเป็นผู้นำที่สัมพันธ์กับรูปแบบของผู้นำมี 3 แบบ คือ

- 1.1 ผู้นำแบบเผด็จการ
- 1.2 ผู้นำแบบประชาธิปไตย
- 1.3 ผู้นำแบบปล่อยตามสบาย

ความแตกต่างระหว่างผู้นำทั้ง 3 แบบ คือลักษณะของการตัดสินใจ โดยปกติผู้นำแบบเผด็จการชอบตัดสินใจของกลุ่ม ผู้นำแบบประชาธิปไตยจะเป็นผู้คอยสนับสนุนและนำทางกลุ่มในการตัดสินใจ ในขณะที่ผู้นำแบบปล่อยตามสบายจะอนุญาตให้ทุกคนในองค์กรตัดสินใจทั้งหมดทุกเรื่อง

2. ทฤษฎีคุณลักษณะผู้นำ เป็นทฤษฎีที่เกี่ยวกับลักษณะเฉพาะตัวของผู้นำเพื่อคาดคะเนประสิทธิภาพของผู้นำโดยถือเกณฑ์ลักษณะส่วนตัว เชื่อว่า ผู้นำจะมีความแตกต่างจากบุคคลทั่วไป เช่นบุคลิกภาพ ทักษะและลักษณะทางกายภาพ เป็นต้น จากการสำรวจลักษณะของผู้นำที่มีชื่อเสียงพบว่า ผู้นำที่มีประสิทธิภาพสูงสุดโดยทั่วไป ฉลาด กระตือรือร้น ตื่นตัวกับความต้องการของบุคคลอื่น เข้าใจงานมีทักษะในการติดต่อสื่อสารที่ดี มีความคิดริเริ่ม ชอบแก้ปัญหา มีความเชื่อมั่นในตนเองมีความรับผิดชอบ มีตำแหน่งสำคัญ และมีลักษณะเด่น

วันชัย มีชาติ (2548) กล่าวว่าทฤษฎีการทดแทนการเป็นผู้นำ เป็นตัวแปรเชิงสถานการณ์ซึ่งทำให้พฤติกรรมผู้นำเป็นสิ่งไม่จำเป็น การทดแทนประกอบด้วยลักษณะบางประการของพนักงาน ลักษณะงานองค์กรหรือกลุ่มที่สามารถทำให้พนักงานมีความเข้าใจกับบทบาทและงานอย่างชัดเจนตลอดจนจูงใจให้ทำงานได้สำเร็จตามเป้าหมายของกลุ่มโดยไม่เป็นผู้นำที่เป็นทางการ และทฤษฎีความเป็นผู้นำเชิงสถานการณ์ในการบริหารระดับสูง สามารถสร้างความเป็นผู้นำเชิงสถานการณ์ได้ 5 แนวคิดคือ

1. แนวคิดเชิงกลยุทธ์ เพราะจะต้องทำการตัดสินใจกับสิ่งที่เกิดขึ้น
2. แนวคิดด้านมนุษย์เป็นสินทรัพย์เป้าหมายที่สำคัญที่สุด คือ การพัฒนาหน่วยธุรกิจ

3. แนวคิดความเชี่ยวชาญเป็นการเลือกและการเผยแพร่ที่องค์กรในสาขาที่เชี่ยวชาญ ซึ่งจะทำให้บริษัทได้เทียบในการแข่งขัน

4. แนวคิดการสกัดกั้น จะเป็นแนวการพิจารณาสิ่งเบี่ยงเบนไปจากมาตรฐานและการควบคุมมาตรฐาน

5. แนวคิดด้านตัวแทนการเปลี่ยนแปลง จะเกิดขึ้นเมื่อผู้บริหารระดับสูงเห็นว่าสถานภาพเดิมของบริษัทมีความไม่เหมาะสม ซึ่งเป็นปัญหาต้องมีการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารระดับสูงที่มีวิสัยทัศน์จะให้ความสำคัญกับความยากลำบากที่เกิดขึ้น และจะทำการเปลี่ยนแปลงทันทีที่กำหนดได้

สรุปทฤษฎีพฤติกรรมผู้นำ คือ ประเภท และแนวทางที่ผู้นำสามารถนำไปปฏิบัติให้เกิดผลดีกับองค์กรและบุคลากรในองค์กร

ผู้นำทางวิชาการ

1. ความหมายของผู้นำวิชาการ

จันทราณี สงวนนาม (2533) ได้ให้ข้อเสนอแนะแนวทางปฏิบัติเพื่อให้ผู้บริหารแต่ละคนสามารถพัฒนาตนเองให้เป็นผู้นำทางวิชาการ ได้ดังนี้

1. ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องมุ่งมั่นและเจตนาอย่างแน่วแน่ที่จะเป็นผู้นำทางวิชาการด้วยวิญญูณของการแสวงหาความเปลี่ยนแปลงให้เกิดขึ้นในโรงเรียน เพราะการมีความมุ่งมั่นและเจตนาที่แน่วแน่จะก่อให้เกิดการปฏิบัติที่ดีที่สุด

2. ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องมีการกระจายอำนาจด้วยความรับผิดชอบในงานให้ตรงตามความถนัดและความสามารถของแต่ละบุคคล

3. ผู้บริหารโรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ครูมีการสังเกตการณ์สอนระหว่างเพื่อนครูด้วยกันบ้าง การเปิดโอกาสให้ครูสังเกตการสอนเพื่อครูด้วยกันนี้จะช่วยให้รู้ว่าครูที่ดีควรจะมีบทบาททางวิชาการหรือการสอนอย่างไร และจะช่วยให้ผู้บริหารโรงเรียนได้รับความร่วมมือจากครู ด้วยความรู้สึกที่ประทับใจต่อการที่มีผู้มาสังเกตการสอนวิธีการเช่นนี้จะช่วยเพิ่มพูนความรู้ความสามารถและทักษะความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนได้เป็นอย่างดี

4. ผู้บริหารโรงเรียนควรสร้างความคาดหวังไว้ให้แก่ครูทุกคนว่าผู้บริหารสามารถสอนหนังสือได้ มิใช่ถนัดแต่บริหารงานเท่านั้น ผู้บริหารโรงเรียนที่ใช้เวลาในการเยี่ยมชมชั้นเรียนมากเท่าไรก็จะช่วยให้มีความเชื่อถือในการเป็นผู้นำทางวิชาการได้มากขึ้นเท่านั้นและครูก็พอใจที่จะรับฟังข้อเสนอแนะในวิชาการจากผู้บริหาร

5. ผู้บริหารโรงเรียนควรสังเกตพฤติกรรมการสอนของครูในห้องเรียนวิธีการที่จะรู้ว่าครูสามารถนำบันทึกการสอนไปสู่การปฏิบัติได้อย่างไรนั้น ก็ด้วยการสังเกตการณ์ปฏิบัติงานของครูในชั้น

เรียน แต่ถ้าผู้บริหารไม่สามารถสังเกตการสอนของคุณได้ก็อาจดูจากแผนการเรียนของนักเรียน จาก การบ้านที่ครูมอบให้นักเรียน หรือการทดสอบ

6. ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องสื่อสารให้ครูเข้าใจว่าเวลาของผู้บริหารนั้นมีค่ายิ่งกว่าการประชุมครู จึงควรมีเฉพาะเท่าที่จำเป็น

7. ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องใช้เวลาว่างเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ หรือการพบปะสังสรรค์ ระหว่างครู ผู้บริหารบางคนพบว่าเวลาที่ภายหลังโรงเรียนเลิกแล้ว หรือในเวลาช่วงเช้าก่อนครูเข้า ห้องเรียนจะเป็นเวลาที่เหมาะสมที่จะพบปะสังสรรค์กับคณะครู

8. ผู้บริหารโรงเรียนควรฝึกฝนทักษะความเป็นตัวของตัวเอง โดยไม่ยอมอยู่ใต้อิทธิพลของใคร การพบปะสังสรรค์ไม่ควรทำเพื่อใครคนหนึ่งโดยเฉพาะ การรู้จักเลือกเพื่อนที่จะไม่ปฏิบัติตามใครคน หนึ่งนั้นเป็นยุทธวิธีหนึ่งของผู้บริหาร แต่ก็ควรเลือกใช้บ้างเป็นครั้งคราวด้วยการพิจารณาอย่างสุขุม รอบคอบ

9. ผู้บริหารโรงเรียนควรอ่านหนังสือเกี่ยวกับประสิทธิภาพของการสอนผู้บริหารที่ประสบ ความสำเร็จทำความคุ้นเคยกับผลงานของนักวิชาการทั้งหลาย ซึ่งจะช่วยให้เข้าใจเนื้อหาและมโนทัศน์ ทางวิชาการจากการอ่านหนังสือได้เป็นอย่างดี

10. ผู้บริหารโรงเรียนควรปฏิบัติงานด้านทักษะต่างๆ ที่จำเป็นในการที่จะเสริมสร้างภาวะ ผู้นำทางวิชาการให้มีคุณค่าต่อวิชาชีพ ทักษะที่สำคัญเหล่านี้ได้แก่ การสังเกตการณ์สอนในชั้นเรียนการ นิเทศ การรู้จักบริหารเวลา และการเสริมสร้างทักษะระหว่างบุคคล ถึงแม้ทักษะเหล่านี้จะใช้เวลามากใน การพัฒนาก็ตาม แต่ทักษะที่จะช่วยพัฒนาตนเองของผู้บริหารให้มีความสามารถในการเป็นผู้นำทาง วิชาการได้

ถวิล มาตรฐาน (2545) กล่าวว่าพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการ คือ การที่ผู้นำมีภาพอนาคต หรือวิสัยทัศน์ ที่ต้องดำเนินการให้สำเร็จในสภาพที่ดีกว่าและพึงพอใจมากกว่ายึดเอาวิสัยทัศน์นั้นเป็น แนวทางเพื่อพัฒนาโรงเรียนมุ่งเน้นกิจกรรมการสอนและให้ความสำคัญกับครูในการจัดห้องเรียน ผู้บริหารโรงเรียนจะพัฒนาตนเองและบุคลากรได้อย่างเป็นรูปธรรม ต้องมีการกำหนดแนวทางการ พัฒนาที่เหมาะสมและมีทิศทางร่วมกับคณะครูและผู้ปกครอง นำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาสู่การสอน และ พฤติกรรมผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารเป็นปัจจัยสำคัญเดียวที่มีพลังสูงสุดในการกำหนดประสิทธิผล ของโรงเรียนและกำหนดประสิทธิภาพของผู้บริหาร

Lashway (2006) กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในสหรัฐอเมริกาซึ่งครอบคลุมทั้ง 6 ประเด็นสำคัญ ได้แก่ การเป็นผู้นำโรงเรียน การมีจุดเน้นเป็นผู้นำทางวิชาการ การนำการเปลี่ยนแปลง การพัฒนาโครงสร้างผู้นำที่ก่อให้เกิดความร่วมมือการเป็นศูนย์กลางแห่งคุณธรรม และการสนองตอบต่อ สภาวะการเปลี่ยนแปลง

สรุปผู้นำทางวิชาการ คือการปฏิบัติตนของผู้บริหารโรงเรียนที่แสดงออกถึงการเอาใจใส่ และส่งเสริมงานด้านวิชาการ โดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน หาทางปรับปรุงและส่งเสริมการเรียนและการสอนเพื่อคุณภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญ

2. วิสัยทัศน์ผู้นำทางวิชาการ

ถวิล มาตรเยี่ยม (2545) กล่าวว่า ผู้นำทางวิชาการที่มุ่งมั่นและหวังผลให้เกิดการพัฒนา กระบวนการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน จะต้องอาศัยทักษะเฉพาะหรือความสามารถหลายด้าน ซึ่งต้องการทักษะด้านเทคนิคและการตัดสินใจที่ถูกต้องใน 7 สถานการณ์ต่อไปนี้

1. การนิเทศและพัฒนาครู เป็นหัวใจของการปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน การนิเทศเป็นการกำกับติดตามการสอน และเก็บรวบรวมข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการนำมาพิจารณาปรับปรุงกิจกรรมการสอน

2. การประเมินการสอนครู โดยปกติผู้บริหารมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายที่จะประเมินผลงานของครูทั้งในด้านการพัฒนาและการส่งเสริมวิชาชีพ ส่วนการประเมินผลงานครู ผู้บริหารก็ต้องดำเนินการตามวิธีการและมโนทัศน์การสอนที่ถูกต้องและเป็นที่ยอมรับ

3. การบริหารการจัดการสอนและสนับสนุน เป็นอีกหนึ่งประเด็นหนึ่งที่ผู้นำทางวิชาการ จะต้องให้ความสำคัญ ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับนโยบายและพัฒนานโยบายที่สัมพันธ์กับการสอนรวมทั้งดำเนินนโยบายนั้นไปสู่การปฏิบัติเป็นรูปธรรม ตลอดจนการสร้างสรรค์บรรยากาศที่ส่งเสริมการสอนการสร้างวินัยการสอน การลดสิ่งรบกวนการสอนในห้องเรียน เป็นต้น

4. การจัดการทรัพยากร การสอนที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต้องการทรัพยากรที่เหมาะสมและพอเพียงซึ่งได้แก่ เวลา บุคลากร วัสดุ อุปกรณ์ สื่อต่างๆ เช่นหนังสือ ตำรา เป็นต้น หมายถึงรวม การใช้ห้องเรียนและตารางเรียนของนักเรียน การจัดปฏิทิน การปฏิบัติงานของโรงเรียน การสรรหาและบรรจุครู และการมอบหมายงานการจัดหาตำรา การให้บริการ การจัดหาและจัดสรรสื่อการเรียนการสอน ผู้นำทางวิชาการจะต้องระมัดระวังเป็นพิเศษไม่ให้เกิดการใช้ทรัพยากรเพื่อบริการเฉพาะบุคคลหรือกลุ่มบุคคล แต่ต้องใช้เพื่อประโยชน์กับนักเรียนทุกคน

5. การควบคุมคุณภาพ ผู้นำทางวิชาการเป็นบุคคลที่สำคัญที่จะต้องประเมินผลการปฏิบัติการสอนบรรลุเป้าหมายหรือไม่ เช่นการทบทวนผลการสอบ การประเมินผลโครงการ การปรับปรุงมาตรฐานการปฏิบัติงาน การติดตามความก้าวหน้าของนักเรียนแต่ละคน การควบคุมคุณภาพ รวมถึงการประเมินผลการปฏิบัติงานของนักเรียนและบุคลากร

6. การประสานงาน เป็นกิจกรรมที่ขจัดความซ้ำซ้อนของการบริหารการทำความกระจ่างในเป้าหมายและความคาดหวัง ทำให้หน่วยปฏิบัติย่อยในโรงเรียนปฏิบัติงานตรงตามวัตถุประสงค์ ไม่ก้าวถ่างหน้าที่กันและกัน การส่งเสริมการประสานงานนั้น ผู้นำทางวิชาการต้องติดต่อใกล้ชิดกับผู้ปกครอง ผู้มีอุปการคุณ บุคลากรในสำนักงานส่วนกลางและเขตพื้นที่ รวมทั้งบุคลากรของโรงเรียนทุก

คน การประสานงานจะช่วยให้มีการพัฒนาองค์การ การพัฒนาขั้นตอนการปฏิบัติงานและการปรับปรุงโครงสร้างองค์การทั้งนี้ขึ้นอยู่กับทักษะปฏิริยาสัมพันธ์ของผู้นำวิชาการ นั่นคือ อธิบายถึงว่า อะไรคือสิ่งที่ต้องทำ ติดตามให้เห็นชัดว่าได้ทำจริงและติดตามให้ตลอดเพื่อให้ถูกต้อง

7. การสืบค้นปัญหา หมายถึง การเผชิญกับปัญหานั้นๆ โดยเร็วก่อนที่จะลุกลามเป็นปัญหาใหญ่โตมากขึ้น จะเป็นการปลอดภัยที่เดียวถ้าตั้งสมมติฐานไว้ว่า การดำเนินการใดๆ ในโรงเรียนจะต้องมี ปัญหา จากสมมติฐานเช่นนี้จะทำให้ผู้รับผิดชอบมีความตั้งใจอยู่ตลอดที่จะป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาขึ้น ผู้นำทางวิชาการจะต้องอุทิศเวลาและพลังที่แก้ปัญหานั้นๆ ด้วย การมีข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับธรรมชาติของปัญหาและการพยากรณ์ของปัญหารวมทั้งทรัพยากรต่างๆ ที่จะนำไปใช้ในการแก้ปัญหา การสืบค้นปัญหาสำหรับการปรับปรุงการสอนนั้นๆ อาจจะได้จากการประชุมบุคลากรการประเมินหลักสูตร การประสานงานกับผู้ปกครอง การทบทวนหลักสูตร เป็นต้น

สรุปวิสัยทัศน์ผู้นำทางวิชาการ คือการที่จะเป็นผู้นำทางวิชาการที่ตื่นขึ้นจะต้องมีวิสัยทัศน์ทางวิชาการที่ดีทั้ง 7 ประการ ดังกล่าวข้างต้น ผู้นำทางวิชาการจะต้องดำเนินการอย่างจริงจังและมีประสิทธิภาพ เพราะวิสัยทัศน์ผู้นำทางวิชาการ มีอิทธิพลต่อการสอนของคุณครู

การเรียนรวม

1. ความหมายของการเรียนรวม

ผดุง อารยะวิญญู (2539) ให้คำจำกัดความของการเรียนรวม คือ วิธีการจัดการศึกษาให้กับเด็กที่มีความต้องการพิเศษวิธีหนึ่ง ซึ่งเด็กเหล่านี้จะได้รับการจัดการเข้าร่วมกับเด็กปกติอาจเป็นการเรียนรวมในชั้นเดียวกับเด็กปกติ หรือจัดชั้นพิเศษในโรงเรียนปกติก็ได้

สมพร หวานเสร็จ (2543) ได้อธิบายความหมายของการจัดการเรียนรวมไว้ ดังนี้

1. การเรียนรวมเต็มเวลา หมายถึง การจัดให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษ ได้มีโอกาสเรียนในชั้นเรียนเดียวกับเด็กทั่วไปตลอดเวลาที่อยู่ในโรงเรียน เด็กทั่วไปได้รับการบริการการเรียนการสอนและบริการนอกห้องเรียนอย่างไร เด็กที่มีความต้องการพิเศษก็ได้รับการเช่นเดียวกัน จุดประสงค์สำคัญของการเรียนรวมเต็มเวลา คือ เพื่อให้เด็กเข้าใจซึ่งกันและกันตอบสนองความต้องการซึ่งกันและกันมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ระหว่างเด็กทั่วไปกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เด็กทั่วไปจะยอมรับความหลากหลายของมนุษย์เข้าใจว่า คนเราเกิดมาไม่จำเป็นต้องเหมือนกันทุกอย่างอยู่ท่ามกลางความแตกต่างมนุษย์เราก็คงต้องการความรัก ความสนใจ ความเอาใจใส่ เช่นเดียวกันทุกคน

2. การเรียนรวมบางเวลา หมายถึง การจัดให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้าเรียนในโรงเรียนเดียวกับเด็กทั่วไปเด็กเหล่านี้อาจจัดให้อยู่รวมกันเป็นชั้นพิเศษในโรงเรียนทั่วไป เด็กเรียนวิชาหลักในชั้นเรียนพิเศษโยมีครูประจำชั้นเรียนเป็นผู้สอน แต่ในบางวิชาซึ่งส่วนมากไม่ใช่วิชาทักษะเด็กก็มีโอกาสไปเรียนร่วมกับเด็กทั่วไป เช่น วิชาพลศึกษา วิชาดนตรี เป็นต้น หรือเด็กอาจมีส่วนร่วมในกิจกรรม

ต่างๆ ของโรงเรียน เช่นกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี กีฬา งานแสดงต่างๆ ของโรงเรียน เป็นต้น โดยคาดหวังว่าเด็กที่มีความต้องการพิเศษจะมีโอกาสแสดงออก และมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กทั่วไปให้เด็กได้เรียนรู้ร่วมกันและสามารถดำเนินชีวิตร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข

สำนักงานสภาพัฒนาการศึกษาระดับมัธยมศึกษา (2544) ได้กล่าวว่าการเรียนรวม หมายถึงการจัดให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษและเด็กพิการเข้าในระบบการศึกษาทั่วไป มีการร่วมกิจกรรมและใช้ช่วงเวลาใดช่วงหนึ่งในแต่ละวัน ระหว่างเด็กที่มีความต้องการพิเศษและเด็กพิการกับเด็กทั่วไป

เบญจมา ชลธานนท์ (2545) ได้กล่าวถึงความหมายของการเรียนรวมไว้ว่าเป็นการรวมเอาเด็กพิเศษเข้าไปในระบบการศึกษาปกติ มีการร่วมกิจกรรมและใช้เวลาว่างช่วงใดช่วงหนึ่งในแต่ละวัน ระหว่างเด็กพิเศษกับเด็กปกติ โดยมีความหมายสองความหมายคือ การเรียนร่วมเต็มเวลา หมายถึง การเรียนร่วมโดยเด็กพิเศษจะเข้าเรียนในห้องเรียนปกติโดยไม่มีบริการเพิ่มเติมพิเศษ ส่วนอีกความหมาย คือ การบูรณาการ หมายถึง การเรียนรวมบางเวลาโดยเด็กพิเศษจะเข้าเรียนในชั้นเรียนปกติในบางวิชาและรวมถึงการจัดชั้นพิเศษในโรงเรียนปกติ และการเรียนรวมกันตั้งแต่ร่วมรับการศึกษาและจัดบริการพิเศษตามความต้องการของแต่ละบุคคล การให้การศึกษาแบบเรียนรวมเป็นการศึกษาที่เด็กปกติเริ่มเรียนและเด็กพิเศษก็เริ่มเรียนด้วย

Kaufman,Gotllieb,Agard,and Kukic (อ้างถึงใน สมศักดิ์ ดุริยศักดิ์, 2545) ได้นิยามการเรียนรวม หมายถึง วิธีการสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษและเด็กปกติในสภาพแวดล้อมทางสังคมและแผนการสอนที่มีพื้นฐานเดียวกัน โดยพิจารณาจากกระบวนการศึกษา โครงการและการจัดเตรียมแผนการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับความต้องการเฉพาะรายบุคคล

พิรพัฒน์ ชูชัย (2548) ได้กล่าวถึงความหมายของการเรียนรวมว่าเป็นการจัดการศึกษาให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษให้มีโอกาสเรียนร่วมกับเด็กทั่วไปตามความสามารถของแต่ละคน และมีการกำหนดแบ่งหน้าที่รับผิดชอบระหว่างฝ่ายบริหาร ฝ่ายสอน และฝ่ายสนับสนุนในด้านการศึกษาปกติและด้านการเรียนรวม

สรุปการเรียนรวม คือ การจัดการศึกษาให้เด็กพิการที่สามารถเรียนรวมเด็กปกติ โดยมีสภาพแวดล้อม สังคมและการเตรียมแผนการสอนเช่นเดียวกับเด็กปกติ

2. ความเป็นมาของการจัดการเรียนรวมในประเทศไทย

คณะอนุกรรมการคัดเลือกและจำแนกความพิการเพื่อการศึกษา (2543) ได้สรุปการจัดการเรียนรวมในประเทศไทย ดังนี้

พ.ศ. 2478 การตราพระราชบัญญัติประถมศึกษาภาคบังคับ ประกาศยกเลิกให้เด็กพิการไม่ต้องเข้าเรียน

พ.ศ. 2482 นางสาวเจนวิฬ คอลฟิลด์ สตรีตาบอดชาวอเมริกันริเริ่มก่อตั้งโรงเรียนสอนคนตาบอด กรุงเทพมหานคร พร้อมกับได้มีบุคคลร่วมจัดตั้งมูลนิธิช่วยคนตาบอดแห่งประเทศไทยในพระราชนิพนธ์

พ.ศ. 2494 กระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดการเรียนการสอนให้แก่เด็กพิการประเภทต่างๆ ได้แก่ เรียนซ้ำ ตาบอด หูหนวก ร่างกายพิการ และเจ็บป่วยเรื้อรัง โดยทดลองเปิดโครงการและโรงเรียนพิเศษเฉพาะความพิการ โดยกรมสามัญศึกษาจัดตั้งหน่วยทดลองสอยยาวชนหูหนวก 1 ห้องเรียนในโรงเรียนเทศบาล 17 วัดโสมนัสวิหาร กรุงเทพมหานคร

พ.ศ. 2495 มีการจัดตั้งมูลนิธิเศรษฐเสถียร ขึ้นเพื่อร่วมมือกับกระทรวงศึกษาธิการเปิดเป็นโรงเรียนหูหนวกในปีต่อมา และเปลี่ยนชื่อมูลนิธิเดิมเป็น มูลนิธิอนุเคราะห์คนหูหนวกแทน โดยใช้ที่ดินของคุณหญิงโต๊ะ นรนิติบัญญัติ บริจาคเป็นสถานที่เรียนปัจจุบันโรงเรียนเปลี่ยนชื่อเป็นโรงเรียนเศรษฐเสถียร

พ.ศ. 2499 นักเรียนพิการตาบอดได้เข้าเรียนร่วมกับนักศึกษาปกติ ในระดับชั้นมัธยมศึกษาที่โรงเรียนเซนต์คาเบรียล กรุงเทพมหานครเป็นครั้งแรกโดยความช่วยเหลือของมูลนิธิคนตาบอดแห่งประเทศไทย

พ.ศ. 2500 กระทรวงศึกษาธิการจัดให้มีการทดลองนำเด็กเรียนซ้ำเข้าเรียนร่วมในโรงเรียนปกติระดับประถมศึกษาของกรุงเทพมหานครเป็นครั้งแรก 7 แห่ง คือโรงเรียนพญาไท โรงเรียนวัดชนะสงคราม โรงเรียนวัดพญาไย โรงเรียนวัดหนึ่ง โรงเรียนวัดนิมมารดี โรงเรียนสามเสนนอก และโรงเรียนวัดชัยชนะสงคราม

พ.ศ. 2501กรมสามัญศึกษา อนุมัติให้กองการศึกษาพิเศษจัดทำโครงการสอนเด็กเจ็บป่วยด้วยโรคโปลิโอ หรือโรคไขสันหลังอักเสบ ในโรงเรียนพยาบาลศิริราช มีการก่อตั้งมูลนิธิสงเคราะห์คนพิการ ขึ้นเพื่อช่วยเหลือในการฟื้นฟูสมรรถภาพแก่เด็กเหล่านี้ซึ่งต่อมาได้เปลี่ยนชื่อเป็นมูลนิธิอนุเคราะห์คนพิการ ในพระบรมราชูปถัมภ์ของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี และจัดตั้งศูนย์บริการเด็กพิการ ขึ้นที่อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี เพื่อช่วยเหลือเด็กพิการที่ยากจน และมีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัดหรือไกลจากโรงพยาบาลศิริราชในกรุงเทพฯ

พ.ศ. 2504 กระทรวงศึกษาธิการได้จัดตั้งโรงเรียนสอนคนหูหนวกขึ้นอีกแห่งหนึ่งในเขตทุ่งมหาเมฆ

พ.ศ. 2505 มีการจัดตั้งมูลนิธิช่วยคนปัญญาอ่อนแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์

พ.ศ. 2506 เปิดชั้นเรียนพิเศษในโรงพยาบาลปัญญาอ่อน เพื่อสอนเด็กปัญญาอ่อนอายุระหว่าง 7-15 ปี โดยจัดตามระดับความสามารถเป็น 3 กลุ่ม คือระดับเรียนได้ ระดับฝึกได้และระดับปัญญาอ่อนรุนแรง

พ.ศ. 2507 กรมสามัญศึกษาขยายการเปิดชั้นเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินประเภทหูตึงขึ้นในโรงเรียนพญาไท ซึ่งเป็นชั้นเรียนพิเศษคู่ขนานกับชั้นประถมศึกษาปกติมีครูการศึกษาพิเศษเป็นผู้สอนและฝึกแก้ไขการพูดให้นักเรียน

พ.ศ. 2512 กรมการฝึกหัดครูอนุมัติการจัดตั้ง ศูนย์ทดลองสอนเด็กหูพิการชั้นเด็กเล็ก ขึ้นในวิทยาลัยครูสวนดุสิต พร้อมทั้งเปิดสอนวิชาการศึกษาพิเศษในระดับปริญญาเป็นแห่งแรกในปี พ.ศ. 2513

พ.ศ. 2513 กรมการฝึกหัดครูได้มอบให้สถาบันราชภัฏสวนดุสิตจัดให้มีการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มเด็กพิเศษ และครอบครัวโดยมีจุดมุ่งหมายให้คำแนะนำพ่อแม่ผู้ปกครองในการเลี้ยงดูเด็กพิการซึ่งมีอายุระหว่าง 0-7 ปี เพื่อให้ได้พัฒนาการไปตามขั้นตอนเช่นเดียวกับเด็กปกติ

ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2520 เป็นต้นมา กระทรวงศึกษาได้ขยายการสอนเด็กนักเรียนช้าและเด็กหูตึงเรียนร่วมในระดับประถมศึกษาออกไปอีกหลายโรงเรียน เช่น โรงเรียนอนุบาลสามแสน โรงเรียนอนุบาลพิบูลเวศม์ โรงเรียนอนุบาลวัดนางนอง โรงเรียนวัดหนัง โรงเรียนประถมนนทรี โรงเรียนวัดเวตวันธรรมมาวาส โรงเรียนพิบูลประชาสรรค์ ฯลฯ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ สังกัดกรมสามัญศึกษา

พ.ศ. 2521 มูลนิธิช่วยคนปัญญาอ่อนในพระบรมราชินูปถัมภ์ ประกาศจัดตั้งโรงเรียนสำหรับเด็กและบุคคลปัญญาอ่อน

พ.ศ. 2529 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ดำเนินงานจัดการเรียนร่วมภายใต้ชื่อ โครงการพัฒนารูปแบบการจัดการประถมศึกษาสำหรับเด็กพิการร่วมกับเด็กปกติ โดยมอบให้สำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ดำเนินงานทดลองจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กพิการ 2 ประเภท คือ เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน และเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

พ.ศ. 2531 ได้เริ่มโครงการจัดตั้งศูนย์ฝึกอาชีพแบบโรงงานในอารัก্ষพร้อมทั้งฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพแก่บุคคลปัญญาอ่อนวัยผู้ใหญ่ และได้รับพระราชทานชื่อว่า ศูนย์ฝึกอาชีพปัญญาคาร ตั้งอยู่ที่ซอยพระมหากาญจน์ จังหวัดนนทบุรี

สรุปความเป็นมาของการจัดการเรียนรวมในประเทศไทยได้ว่า การจัดการเรียนรวมได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยเริ่มมีการดำเนินการภายในกรุงเทพมหานครก่อนจนเป็นที่ยอมรับกันว่าเด็กพิการเหล่านี้สามารถเรียนร่วมได้ และเป็นการสนับสนุนให้เด็กพิการได้รับความเสมอภาคเท่าเทียมกับเด็กปกติจึงได้มีการขยายบริการกระจายไปยังส่วนภูมิภาค

3. หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรวม

ผดุง อารยะวิญญู (2533) กล่าวถึงการจัดการเรียนรวมไว้ 5 ประการดังนี้

1. ในสังคมมนุษย์มีทั้งคนปกติและผู้ที่มีความบกพร่องต่างๆ เมื่อสังคมไม่สามารถแยกคนที่มีความบกพร่องออกจากสังคมปกติได้ ดังนั้นจึงไม่ควรแยกการศึกษาเฉพาะด้านใดด้านหนึ่งควรให้เด็กพิเศษเรียนรวมกับเด็กปกติ

2. เด็กพิเศษมีความสามารถและความต้องการซึ่งแตกต่างจากเด็กปกติ ดังนั้นควรจัดรูปแบบและวิธีการให้แตกต่างไปจากนักเรียนปกติ เพื่อให้เด็กมีศักยภาพในการเรียนรู้เต็มที่

3. เด็กแต่ละคนมีความสามารถแตกต่าง ไม่ว่าจะเป็นนักเรียนปกติหรือนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ การศึกษาจะช่วยให้ความสามารถของเด็กแต่ละคนเด่นชัดขึ้น

4. เด็กแต่ละคนมีพื้นฐานแตกต่างกันทางการเลี้ยงดูจากครอบครัว เศรษฐกิจ สังคม การศึกษา สติปัญญา และทักษะ การศึกษาจะช่วยให้แต่ละคนได้เรียนรู้ เพื่อปรับตัวเข้าหากัน และให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลก

5. เด็กแต่ละคนมีความแตกต่างกันในด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม การจัดการศึกษาต้องจัดเพื่อพัฒนาทุกด้านให้สูงสุดตามความสามารถของแต่ละบุคคล

กระทรวงศึกษาธิการ (2545) ได้กล่าวถึงการจัดการเรียนรวมควรดำเนินการบนพื้นฐานของแนวคิดและหลักการสำคัญ 3 ประการ คือประการแรก มนุษย์ทุกคนย่อมมีสิทธิเท่าเทียมกันในโอกาสทางการศึกษา ดังนั้นการจัดระบบการศึกษาจึงจัดบริการทางการศึกษาให้แก่มนุษย์ทุกคน โดยไม่แยกความบกพร่องหรือฐานะทางเศรษฐกิจสังคม จึงควรจัดการศึกษาให้เหมาะสมกับความต้องการจำเป็นของแต่ละบุคคล ประการที่สอง มนุษย์ทุกคนย่อมมีสิทธิเท่าเทียมกันในการอยู่ร่วมกันในสังคม ดังนั้นการจัดเตรียมความพร้อมก่อนวัยเรียนและวัยเรียน เพื่อให้ให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษอยู่ร่วมกับนักเรียนทั่วไป ย่อมก่อให้เกิดคุณค่าและสร้างสรรค์สังคมเพราะเด็กเหล่านี้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ จะไม่เกิดการแบ่งแยกความแตกต่างของมนุษย์ในสังคม ประการที่สาม การเรียนการสอนในชั้นเรียนย่อมตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล ดังนั้นการจัดนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษให้เข้าเรียนในชั้นเรียนรวม จึงควรได้มีการปรับการสอนให้เป็นการสอนเพื่อบุคคลทั่วไป เพื่อให้พัฒนาความพร้อมและความรู้ความสามารถของผู้เรียนทุกคนให้พัฒนาทุกด้าน ด้วยวิธีการและกิจกรรมที่เหมาะสมกับความสามารถของแต่ละบุคคล เพื่อให้เกิดศักยภาพที่จะดำรงชีพอยู่ในสังคมได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ยังได้กล่าวถึงหลักการที่ควรคำนึงในการจัดการเรียนรวมว่า เด็กทุกคนมีสิทธิได้รับการศึกษาซึ่งเป็นสิทธิขั้นพื้นฐาน เด็กทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ไม่ว่าเด็กคนนั้นจะเป็นนักเรียนปกติ หรือนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ การจัดการศึกษาเป็นการจัดการศึกษาเพื่อคนทุกคน การจัดการเรียนรวมเป็นการขจัดการแบ่งแยกทางสังคมอย่างหนึ่ง เป็นการสอนคนให้ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกัน และเด็กเป็นผู้เลือกโรงเรียน ไม่ใช่โรงเรียนเลือกเด็ก

คณะอนุกรรมการพิจารณาส่งเสริมการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม และการจัดการศึกษาพิเศษ โดยครอบครัวและชุมชน กระทรวงศึกษาธิการ (2545) การจัดการเรียนร่วมมีหลักการและแนวคิด ดังนี้

1. ความยุติธรรมในสังคม กล่าวคือ เด็กทุกคนมีสิทธิได้รับการศึกษา สิทธินี้เป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของเด็กทุกคน
2. การเรียนรู้ เด็กทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ไม่ว่าเด็กคนนั้นจะเป็นเด็กปกติ หรือเด็กที่มีความต้องการพิเศษทางการศึกษา
3. การจัดการศึกษา เป็นลักษณะของการศึกษา เพื่อคนทุกคนการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม เป็นการแบ่งแยกทางสังคมอย่างหนึ่ง การเรียนร่วมเป็นการสอนให้ดำรงชีวิตร่วมกันนั้น การศึกษาจึงควรเป็นลักษณะของการศึกษาเพื่อคนทุกคน (education for all)

สรุปหลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรวม คือ คนพิการอยู่ร่วมกันกับคนปกติในสังคม จึงควรเตรียมความพร้อมให้แก่คนพิการตั้งแต่เยาว์วัยเพื่อให้คนพิการเรียนรู้และพัฒนาในทุกด้าน ซึ่งจะทำให้คนพิการอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

4. รูปแบบการจัดการเรียนรวม

ศรียา นิยมธรรม (2540) ได้แบ่งรูปแบบการจัดการเรียนร่วมไว้ 8 รูปแบบดังนี้

1. เรียนรวมในชั้นเรียนปกติและปฏิบัติเหมือนนักเรียนปกติทุกประการ
 2. เรียนรวมในชั้นเรียนปกติ แต่ได้รับบริการที่จำเป็นจากครูการศึกษาพิเศษ
 3. เรียนรวมในชั้นเรียนปกติบางวิชาและเรียนในชั้นเรียนพิเศษเฉพาะเด็กที่มีความบกพร่องบางวิชา
 4. เรียนในชั้นปกติทุกรายวิชา โดยมีครูการศึกษาพิเศษให้ความช่วยเหลือเด็กเป็นรายบุคคลหรือกลุ่มย่อยๆ ขณะครูประจำวิชาอธิบาย
 5. เรียนในชั้นเรียนพิเศษ โยให้นักเรียนทั่วไปเข้าเรียนร่วม
 6. เรียนในชั้นเรียนพิเศษ โดยให้นักเรียนทั่วไปเข้าเรียนร่วมบางวิชา แต่บางวิชานักเรียนทั่วไปแยกไปเรียนกับเด็กในท้องถิ่นและนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษแยกไปเรียนร่วมกับนักเรียนทั่วไปในห้องเรียนอื่น
 7. เรียนในชั้นพิเศษในโรงเรียนปกติและร่วมกิจกรรมนอกหลักสูตรกับนักเรียนทั่วไป
 8. เรียนในชั้นพิเศษในโรงเรียนปกติและร่วมกิจกรรมเท่าที่จำเป็น
- ผดุง อารยะวิญญู (2451) กล่าวถึงรูปแบบการจัดการเรียนรวมไว้ 6 รูปแบบดังนี้
1. เรียนรวมในชั้นเรียนปกติ เป็นการจัดเด็กพิเศษเข้าเรียนร่วมกับนักเรียนปกติทุกประการ เด็กที่จะร่วมเข้าเรียนในลักษณะนี้ได้ ควรเป็นเด็กที่มีความพิการน้อยมีความฉลาดและมีความพร้อมทางด้าน การเรียน

2. เรียนรวมในชั้นเรียนปกติและครูพิเศษให้คำแนะนำปรึกษา การจัดการเรียนร่วมวิธีนี้ คล้ายคลึงกับวิธีแรก กล่าวคือนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมกับนักเรียนปกติเต็มเวลา แต่มีครูการศึกษาพิเศษคอยช่วยเหลือครูประจำชั้น

3. เรียนรวมในชั้นเรียนปกติและได้รับบริการจากครูเวียนสอน เป็นการจัดนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมกับนักเรียนปกติและรับบริการด้านการสอนเพิ่มเติมจากครูการศึกษาพิเศษ ซึ่งจะเดินทางไปตามโรงเรียนต่างๆ เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่เด็ก เนื่องจากมีจำนวนเด็กในแต่ละโรงเรียนไม่มากนัก ครูจึงเดินทางจากโรงเรียนหนึ่งไปยังโรงเรียนหนึ่งเมื่อครบสัปดาห์ก็วนกลับมาสอนเด็กเดิมในโรงเรียนเดิมอีก จึงเรียกครูประเภทนี้ว่าครูเดินสอนหรือครูเวียนสอน

4. เรียนรวมในชั้นเรียนปกติและรับบริการจากครูเสริมวิชาการ ครูเสริมวิชาการ คือ ครูการศึกษาพิเศษที่ปฏิบัติงานประจำอยู่ในห้องเสริมวิชาการ นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ จะเข้าเรียนกับครูเสริมวิชาการวันละ 1-2 ชั่วโมง หรือมากกว่านี้ขึ้นอยู่กับความต้องการของเด็กพิเศษ เด็กทุกคนที่เข้ามาเรียนห้องนี้จะต้องมีตารางเรียนที่กำหนดไว้แน่นอนครูสอนวิชาการอาจมีคนเดียวหรือหลายคนก็ได้ขึ้นอยู่กับจำนวนเด็ก และประเภทของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ การสอนเด็กอาจกระทำเป็นรายบุคคลหรือสอนเป็นกลุ่มเล็กๆ ก็ได้ และสอนในเนื้อหาที่เด็กไม่ได้รับการสอนในชั้นเรียนปกติหรือเนื้อหาที่เด็กมีปัญหา นอกจากสอนนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษแล้วครูเสริมวิชาการยังมีหน้าที่ในการให้คำปรึกษาแก่ครูปกติ ในการปฏิบัติต่อเด็กประเภทนี้ด้วย

5. ชั้นพิเศษในโรงเรียนปกติ และเรียนรวมบางเวลา เป็นการจัดนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเดียวกันเป็นกลุ่มเล็กๆ มีครูประจำชั้นสอนเกือบทุกวิชายกเว้นบางวิชาที่เด็กต้องไปเรียนร่วมกับนักเรียนทั่วไป เช่น พลศึกษา ศิลปะ

6. ชั้นพิเศษในโรงเรียนปกติ เป็นการจัดนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษที่มีความบกพร่องประเภทเดียวกันไว้เป็นกลุ่มเดียวกันและเป็นกลุ่มขนาดเล็ก เด็กเหล่านี้ในชั้นเรียนพิเศษตลอดเวลาครูประจำชั้นสอนทุกวิชา การจัดการเรียนร่วมในลักษณะนี้เหมาะสมสำหรับเด็กที่มีความพิการค่อนข้างมาก การจัดการเรียนร่วมในลักษณะใต้นั้นขึ้นอยู่กับสภาพความพิการและความพร้อมของเด็ก เด็กพิการที่มีความพิการน้อยและมีความพร้อมสูง อาจจัดให้เรียนร่วมเต็มเวลา เด็กที่มีความพิการน้อยและมีความพร้อมสูงอาจจัดให้เรียนร่วมเต็มเวลา เด็กที่มีความพิการมากขึ้นและมีความพร้อมน้อย อาจจัดให้เรียนในชั้นเรียนพิเศษลดหลั่นกันลงไป

สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ (2544) กล่าวว่า การเรียนร่วมอาจจัดได้ใน 6 รูปแบบ ดังนี้

1. ชั้นเรียนปกติเต็มวัน นักเรียนเรียนในชั้นเรียนปกติเต็มเวลาโดยอยู่ในความรับผิดชอบของครูประจำชั้นและนักเรียนไม่ได้รับการทางการศึกษาพิเศษโดยตรง แต่ครูทั่วไปและเด็กได้รับการบริการทางอ้อม

2. บริการทางอ้อมสำหรับนักเรียน ในเด็กพิเศษ อาจได้รับบริการ สื่อวัสดุ อุปกรณ์ที่จำเป็น เช่น ได้รับการตรวจวัดการเห็นการแก้ไข โยอาจต้องใส่แว่นหรือแว่นขยาย หรือการตรวจประเมินทางจิตวิทยา การบริการล่ามภาษามือ เป็นต้น ในเด็กทั่วไปอาจได้รับการฝึกอบรมจากครูการศึกษาพิเศษเพื่อทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยสอน (peer tutor) ในชั้นเรียน

3. บริการทางอ้อมสำหรับครู ได้แก่

3.1 การฝึกอบรมครูประจำการในเรื่องต่างๆ เช่น เทคนิคการสอนเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้

3.2 ครูการศึกษาพิเศษช่วยครูพิเศษ อธิบายและให้ความรู้กับนักเรียนทั่วไปเกี่ยวกับความพิการ เพื่อสร้างเจตคติเชิงบวกและให้เกิดการยอมรับเพื่อนพิการ

3.3 ครูการศึกษาพิเศษอาจร่วมประชุมกับครูประจำชั้นเรียนต่างๆ ในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาเพื่อชี้แจงและทำความเข้าใจเกี่ยวกับความพิการ

3.4 ชั้นเรียนปกติเต็มวันและบริการปรึกษาหารือ นักเรียนปกติในชั้นเรียนปกติเต็มเวลา โดยอยู่ในความรับผิดชอบของครูประจำชั้น แต่มีผู้เชี่ยวชาญซึ่งเป็นบุคคลที่มีประสบการณ์ทั้งในเรื่องการศึกษาปกติและการศึกษาพิเศษร่วมให้การปรึกษาหารือ เช่น นักจิตวิทยา ครูการศึกษาพิเศษซึ่งเป็นครูเดินสอน หรือครูการศึกษาพิเศษทำหน้าที่เป็นครูสอนเสริมในโรงเรียน บุคคลเหล่านี้จะไม่สอนเด็กโดยตรง แต่ทำหน้าที่เป็นผู้คอยแนะนำช่วยเหลือครูประจำชั้น หรือครูประจำวิชา และจัดหาบริการสื่อสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เพื่อให้การเรียนร่วมประสบความสำเร็จ

3.5 ชั้นเรียนปกติเต็มวันและบริการสอนเสริม นักเรียนในชั้นเรียนปกติเวลา โดยอยู่ในความรับผิดชอบของครูประจำชั้นแต่ได้รับการช่วยเหลือสนับสนุนโดยตรงจากครูเดินสอนตามตารางที่กำหนดหรือเมื่อมีความจำเป็นนักกายบำบัด ครูแก้ไขการพูด หรือครูการศึกษาพิเศษที่เดินทางไปบริการตามโรงเรียนต่างๆ แก่เด็กพิการทั้งในและนอกห้องเรียนนอกจากนี้ยังให้บริการช่วยเหลือแก่ครูปกติโดยตรงด้วย เช่นช่วยครูปฏิบัติการสอนในกรณีที่เด็กบางคนต้องการสอนเสริม หรือปรับพฤติกรรม

3.6 ชั้นเรียนปกติเต็มวันและบริการสอนเสริม นักเรียนในชั้นเรียนปกติเวลา โดยอยู่ในความรับผิดชอบของครูประจำชั้นแต่ได้รับการสอนเพิ่มเติมหรือสอนเสริมจากครูการศึกษาพิเศษที่ประจำที่ห้องสอนเสริมตามกำหนดตารางเรียน โดยให้นักเรียนมาเรียนกับครูสอนเสริมบางเวลาและบางวิชาครูสอนเสริมอาจสอนเนื้อหาที่เด็กมีความบกพร่อง หรือทักษะเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ เช่น ทักษะการทำความคุ้นเคยกับสภาพแวดล้อมและการเคลื่อนไหวสำหรับเด็กตาบอด หรือภาษามือสำหรับเด็กหูหนวก โยอาจสอนเฉพาะบุคคลหรือกลุ่มเล็กๆ ได้ในปัจจุบันครูสอนเสริมจะใช้เวลาสอนเด็กร่วมกับครูในชั้นเรียนมากกว่าที่จะนำเด็กออกมาสอนในห้องสอนเสริม

3.7 ชั้นเรียนพิเศษและชั้นเรียนปกติ นักเรียนเรียนในชั้นเรียนพิเศษ และเข้าเรียนร่วมในชั้นเรียนปกติมากขึ้นตามความเหมาะสมโดยอาจเรียนร่วมในบางวิชา เช่น พลศึกษา ศิลปศึกษา

ดนตรี-นาฏศิลป์ การงานพื้นฐานอาชีพ จริยศึกษา ครูการศึกษาพิเศษและครูปกติร่วมกันทำงาน ร่วมกันรับผิดชอบ รูปแบบนี้จัดได้ทั้งระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา

3.8 ชั้นเรียนพิเศษในโรงเรียน นักเรียนเรียนในชั้นเรียนพิเศษเต็มเวลาร่วมกับเพื่อนพิกการ ประมาณ 5-10 คน มีครูประจำชั้นเป็นผู้สอนเองทุกวิชา เด็กจะมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมกับเด็กทั่วไป เช่น เข้าแถวสวดมนต์เคารพธงชาติ สวดมนต์ไหว้พระ การรับประทานอาหาร การไปทัศนศึกษา เป็นต้น

สรุปรูปแบบการจัดการเรียนรวม คือ รูปแบบการจัดการเรียนรวมมีหลายรูปแบบซึ่งควรเลือกรูปแบบที่มีความยืดหยุ่นตามความพิการประเภทต่างๆ ของนักเรียน เพื่อให้นักเรียนพิการ ได้พัฒนาตามศักยภาพของตนเองได้อย่างเต็มที่

5. ประโยชน์ของการจัดการเรียนรวม

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2541) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการจัดการเรียนรวมไว้ 4 ด้านคือ

1. ด้านการเรียน นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษมีโอกาสเรียนตามระดับชั้นในโรงเรียนปกติโดยไม่มีข้อยกเว้น ถ้าเรียนในชั้นพิเศษก็มักจะให้ความพิเศษแก่เด็กมากเกินไป หรือตั้งความหวังไว้ค่อนข้างต่ำ เมื่อเด็กทำอะไรไม่รู้ครูก็มักจะปล่อย เพราะถือว่ามีความบกพร่อง ถ้าเด็กเรียนในโรงเรียนปกติเด็กก็จะปฏิบัติตามนักเรียนทั่วไป เช่น พยายามทำงานให้เสร็จเหมือนนักเรียนคนอื่น เด็กจะได้ฝึกทักษะมากขึ้น

2. ด้านสังคม นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษสามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมปกติได้ดีขึ้น มีเพื่อนมากขึ้นไม่มีเฉพาะเพื่อพิกการเท่านั้น เพื่อนบ้านจะเข้าใจเด็กดีขึ้นยินยอมให้ลูกของตนเองเล่นด้วย เพราะเด็กอยู่โรงเรียนเดียวกัน

3. ด้านการเปลี่ยนแปลงเจตคติ นักเรียนทั่วไปจะมีความเคยชินกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเพิ่มมากขึ้น เพราะได้อยู่ร่วมกัน เรียนร่วมกัน จึงไม่เห็นว่านักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเป็นมนุษย์ประหลาด น่ากลัว ขวนขี้น อีกต่อไป นอกจากนี้นักเรียนทั่วไปยังเรียนรู้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษต้องการความช่วยเหลืออะไรบ้างและมีความเข้าใจต่อนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษยอมรับและแสดงความเอื้อเฟื้อเพิ่มมากขึ้น

4. ด้านการประหยัดงบประมาณของรัฐบาล เมื่อนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษสามารถเรียนรวมในโรงเรียนปกติได้ รัฐบาลก็ไม่จำเป็นต้องสร้างโรงเรียนพิเศษเฉพาะสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ จึงเป็นการลดค่าใช้จ่ายและงบประมาณไปได้มาก เพียงแต่เพิ่มบุคลากรที่จำเป็นในบางด้านเพิ่มขึ้นในโรงเรียนปกติเท่านั้น เช่น เพิ่มครูสอนซ่อมเสริม ครูเวเรียนสอน หรือครูการศึกษาพิเศษ ในด้านการบริหารก็ใช้ผู้บริหารของโรงเรียนปกติคนเดียว ถือเป็น การประหยัดด้านงบประมาณของรัฐบาล

กนกพร เจริญฤทธิ (2546) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการจัดการเรียนรวมในประเทศที่เจริญและมั่นคงหรือประเทศที่กำลังพัฒนา มีความเห็นตรงกันว่า การจัดให้เด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติมีผลดีเป็นอย่างยิ่ง ถือว่าเป็นการประหยัดเงินของรัฐเพราะไม่ต้องตั้งโรงเรียนใหม่ กล่าวคือการตั้งโรงเรียนใหม่แต่ละแห่งต้องใช้งบประมาณมากในการก่อสร้างรวมทั้งค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เป็นจำนวนมาก การจัดชั้นเรียนรวมในโรงเรียนปกติจึงเป็นการลดค่าใช้จ่ายในการดำเนินการจัดการศึกษาอย่างหนึ่ง

สรุปประโยชน์ของการจัดการเรียนรวม คือการจัดการเรียนรวมทำให้เด็กพิการได้เรียนในโรงเรียนที่ตนเองอยากเรียน ประหยัดค่าใช้จ่ายมีโอกาสได้เรียนรู้และปรับตัวเข้ากับสังคมปกติ ๆ ได้

ประเภทและหลักเกณฑ์ของคนพิการทางการศึกษา

สำนักนายกรัฐมนตรี, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2552) กำหนดประเภทคนพิการทางการศึกษา ดังต่อไปนี้

1. บุคคลที่มีความพิการทางการเห็น
2. บุคคลที่มีความพิการทางการได้ยิน
3. บุคคลที่มีความพิการทางสติปัญญา
4. บุคคลที่มีความพิการทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ
5. บุคคลที่มีความพิการทางการเรียนรู้
6. บุคคลที่มีความพิการทางการพูดและภาษา
7. บุคคลที่มีความพิการทางพฤติกรรม หรืออารมณ์
8. บุคคลออทิสติก
9. บุคคลพิการซ้อน

หลักเกณฑ์ของคนพิการทางการศึกษา

1. บุคคลที่มีความพิการทางการเห็น หมายถึง บุคคลที่สูญเสียการเห็นตั้งแต่ระดับเล็กน้อยจนถึงตาบอดสนิท แบ่งได้ 2 ประเภท ดังนี้

1.1 คนตาบอด หมายถึง บุคคลที่สูญเสียการเห็นมากจนต้องใช้สื่อสัมผัส และสื่อเสียง หากตรวจวัดความชัดของสายตาดำมืดเมื่อแก้ไขแล้ว อยู่ในระดับ 6 ส่วน 60 (6/60) หรือ 20 ส่วน 200 (20/200) จนไม่สามารถรับรู้เรื่องแสง

1.2 คนเห็นเลือนราง หมายถึง บุคคลที่สูญเสียการเห็น แต่ยังสามารถอ่านอักษรตัวพิมพ์ขยายใหญ่ด้วยอุปกรณ์เครื่องช่วยความพิการ หรือเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก หากวัดความชัดของสายตาดำมืดเมื่อแก้ไขแล้วอยู่ในระดับ 6 ส่วน 18 (6/18) หรือ 20 ส่วน 70 (20/70)

2. บุคคลที่มีความพิการทางการได้ยิน หมายถึง บุคคลที่สูญเสียการได้ยิน ตั้งแต่ระดับหูตึงน้อยจนหูหนวก ซึ่งแบ่งเป็น 2 ประเภท ดังนี้

2.1 เด็กหูตึง หมายถึง บุคคลที่มีการได้ยินเหลืออยู่เพียงพอที่จะได้ยินการพูดผ่านการได้ยิน โดยทั่วไปจะใส่เครื่องช่วยฟัง ซึ่งหากตรวจวัดการได้ยินจะมีการสูญเสียการได้ยินน้อยกว่า 90 เดซิเบลลงมาจนถึง 26 เดซิเบล

2.2 เด็กหูหนวก หมายถึง บุคคลที่สูญเสียการได้ยินมากจนไม่สามารถเข้าใจการพูดผ่านการได้ยินไม่ว่าจะใส่เครื่องช่วยฟังหรือไม่ใส่เครื่องช่วยฟัง ซึ่งโดยทั่วไปหากตรวจวัดการได้ยินจะมีการสูญเสียการได้ยิน 90 เดซิเบล ขึ้นไป

3. บุคคลที่มีความพิการทางสติปัญญา หมายถึง บุคคลที่มีความจำกัดอย่างชัดเจนในการปฏิบัติตน (functioning) ในปัจจุบัน ซึ่งมีลักษณะเฉพาะ คือความสามารถทางสติปัญญาต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ยอย่างมีนัยสำคัญร่วมความจำกัดของทักษะการปรับตัวอีกอย่างน้อย 2 ทักษะ ได้แก่ การสื่อความหมาย การดูแลตนเอง การดำรงชีวิตภายในบ้าน ทักษะทางสังคม/การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การรู้จักใช้ทรัพยากรในชุมชน การรู้จักการดูแลควบคุมตนเอง การนำความรู้มาใช้ในชีวิตประจำวัน การทำงาน การใช้เวลาว่าง การรักษาสุขภาพอนามัยและความปลอดภัย ทั้งนี้ได้แสดงอาการดังกล่าวก่อนอายุ 18 ปี

4. บุคคลที่มีความพิการทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ ซึ่งแบ่งเป็น 2 ประเภท ดังนี้

4.1 บุคคลที่มีความพิการทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หมายถึง บุคคลที่มีอวัยวะไม่สมส่วนหรือขาดหายไป กระดูกหรือกล้ามเนื้อผิดปกติ มีอุปสรรคในการเคลื่อนไหว ความพิการดังกล่าวอาจเกิดจากโรกระบบประสาท โรคของระบบกล้ามเนื้อและกระดูก การไม่สมประกอบมาแต่กำเนิด อุบัติเหตุและโรคติดต่อ

4.2 บุคคลที่มีความพิการทางสุขภาพ หมายถึง บุคคลที่เจ็บป่วยเรื้อรัง หรือมีโรคประจำตัวเป็นต้องได้รับการรักษาอย่างต่อเนื่อง และเป็นอุปสรรคต่อการศึกษาซึ่งมีผลทำให้เกิดความจำเป็นต้องได้รับการศึกษาพิเศษ

5. บุคคลที่มีความพิการทางการเรียนรู้ หมายถึง บุคคลที่มีความผิดปกติในการทำงานของสมองบางส่วนที่แสดงถึงความบกพร่องในกระบวนการเรียนรู้ที่อาจเกิดขึ้นเฉพาะความสามารถเรียนรู้ในด้านที่บกพร่องได้ ทั้งที่มีระดับสติปัญญาปกติ

6. บุคคลที่มีความพิการทางการพูดและภาษา หมายถึง บุคคลที่มีความบกพร่องในการเปล่งเสียงพูด เช่น เสียงผิดปกติ อัตราความเร็วและจังหวะการพูดผิดปกติ หรือ บุคคลที่มีความบกพร่องในเรื่องความเข้าใจหรือการใช้ภาษาพูด การเขียนหรือระบบสัญลักษณ์อื่นที่ใช้ในการติดต่อสื่อสาร ซึ่งอาจเกี่ยวกับรูปแบบ เนื้อหาและหน้าที่ของภาษา

7. บุคคลที่มีความพิการทางพฤติกรรมหรืออารมณ์ หมายถึง บุคคลที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปจากปกติเป็นอย่างมาก และปัญหาทางพฤติกรรมนั้นเป็นไปอย่างต่อเนื่องซึ่งเป็นผลจากความบกพร่อง

หรือความผิดปกติทางจิตใจหรือสมองในส่วนของการรับรู้อารมณ์หรือความคิด เช่น โรคจิตเภท โรคซึมเศร้า โรคสมองเสื่อม เป็นต้น

8. บุคคลออทิสติก หมายถึง บุคคลที่มีความผิดปกติของระบบการทำงานของสมองบางส่วนซึ่งส่งผลต่อความบกพร่องทางพัฒนาการด้านภาษา ด้านสังคมและปฏิสัมพันธ์ทางสังคม และมีข้อจำกัดด้านพฤติกรรม หรือมีความสนใจจำกัดเฉพาะเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยความผิดปกตินี้ค้นพบได้ก่อนอายุ 30 เดือน

9. บุคคลพิการซ้อน หมายถึง บุคคลที่มีสภาพความบกพร่องหรือความพิการมากกว่าหนึ่งประเภทในบุคคลเดียวกัน

สรุปประเภทและหลักเกณฑ์ของคณพิการทางการศึกษา คือคณพิการทางการศึกษามี 9 ประเภท ซึ่งแต่ละประเภทมีความพิการและหลักเกณฑ์ที่แตกต่างกัน ดังนั้นการจัดการศึกษาหรือการให้ความช่วยเหลือจึงแตกต่างกันเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของความพิการในแต่ละประเภท

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

จรัล ทองชัยภูมิ (2531) ศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพและการบริหารงานโรงเรียนในโครงการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็น โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหาร ครูประจำชั้นและครูการศึกษา จากการวิจัยพบว่า สิ่งที่โรงเรียนในโครงการเรียนร่วมจัดได้เหมาะสมแล้วได้แก่ รูปแบบการเรียนร่วม การเตรียมความพร้อมนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็น การปกครองนักเรียนและการจัดบริการ โดยตรงของครูการศึกษาพิเศษ สิ่งที่โรงเรียนจัดการเรียนร่วมควรแก้ไข คือ กำหนดเป้าหมายทางการศึกษาและอาชีพ การจัดทำโปรแกรมการศึกษาเฉพาะบุคคล การจัดตั้งคณะกรรมการ โครงการเรียนร่วมในโรงเรียน การจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์พิเศษ การนิเทศ การจัดอัตราครูการศึกษาพิเศษ การจัดทำผลงานของบุคลากรในโรงเรียน การฝึกอบรมบุคลากรในโรงเรียน การสำรวจเด็กที่มีความบกพร่องทางการมองเห็น การจัดบริการช่วยเหลือ การจัดทำระบบข้อมูลที่เป็นระบบต่อนักเรียน การปรับอาคาร สถานที่ การปรับสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนและการเตรียมผู้ปกครอง

สุกัญญา ขำเพชร (2538) ศึกษาเรื่อง ความพร้อมและความต้องการในการจัดการเรียนร่วมระหว่างเด็กที่มีความต้องการพิเศษกับเด็กปกติในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานครเห็นด้วยกับการเรียนร่วมแต่ต้องจัดการเรียนร่วมและค่อนข้างไม่เห็นด้วยกับข้อความที่ว่าบุคลากรเป็นองค์ประกอบสำคัญของการจัดการเรียนร่วม อาคารสถานที่ เครื่องมืออุปกรณ์เป็นสิ่งจำเป็น สำหรับการจัดการเรียนร่วมและการจัดการเรียนร่วมมีประโยชน์ต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

เกษม ทองสัมฤทธิ์ (2540) ศึกษาเรื่อง ความต้องการนิเทศงานวิชาการของครู โครงการ เด็กพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร พบว่า (1) ความต้องการนิเทศวิชาการของครูโครงการเด็กพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติ ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดคณะกรรมการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร มีความต้องการนิเทศด้าน วิชาการในภาพรวมในอยู่ระดับมาก (2) ครูที่มีประสบการณ์การทำงาน ระหว่าง 1-5 ปี และมากกว่า 5 ปี ไม่แตกต่างกัน ทั้งโดยรวมและรายด้าน การจัดกิจกรรมการสอน ด้านสื่อ ด้านวัดและประเมิน แต่ด้าน หลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ 1-5 ปี มีความต้องการมากกว่าครูที่มี ประสบการณ์มากกว่า 5 ปี ขึ้นๆไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อินทิรา วงศ์เปี้ยสัจจ (2540) ศึกษาเรื่อง การติดตามการอบรมครูการศึกษาพิเศษของ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับการติดตามการเรียนการสอนตามหลักสูตรที่ได้รับการฝึกอบรมในด้านความรู้เทคนิควิธีการในสภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2542) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการ พบว่าผู้บริหารต้องเป็น ผู้นำทางทรัพยากร ทรัพย์สิน สิ่งของและบุคคล มาใช้ให้เกิดประโยชน์และมีประสิทธิภาพสูงสุด การ จัดหาสื่ออุปกรณ์ หรือวิทยากรที่มีความสามารถนั้น ต้องมุ่งให้เกิดประโยชน์ต่องานวิชาการ

เมธาวรรณ วงศ์เทวราช (2543) ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน เกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียน ปกติ สังกัดสำนักงาน ประถมศึกษาจังหวัดนครพนม พบว่า (1) ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนโรงเรียนประถมศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนปกติ ใน ภาพรวมและทุกด้านไม่แตกต่างกัน (2) ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา เมื่อจำแนกตาม ขนาดของโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน ไม่มีผลทำให้ความคิดเห็นของผู้บริหารแตกต่างกัน

ปรีชา ศุขคุณ (2543) ศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในโครงการเด็ก พิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติ สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดนครปฐม พบว่าสภาพการบริหารงาน วิชาการ โดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ของครูและนักเรียน ในสภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และพบว่ามี ปัญหาในการบริหารงาน 3 งาน คือ งานวัสดุ ประกอบหลักสูตร และสื่อการเรียนการสอน งานนิเทศใน งานวัดผลประเมินผล

สมยศ นาวิการ (2543) ศึกษาเรื่อง การบริหารและพฤติกรรมองค์กร พบว่า บุคคลจะถูก จูงใจให้แสวงหาความเสมอภาคทางรางวัลที่พวกเขาคาดหวังจากผลการปฏิบัติงานในภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก ผู้บริหารควรกำหนดเป้าหมายให้ผู้ใต้บังคับบัญชาและควรกำหนดเป้าหมายด้วยกัน ผู้บริหาร โรงเรียนสามารถจัดระบบส่งเสริมขวัญกำลังใจได้ดีต้องยึดระบบค่าตอบแทนที่เป็นธรรมและความเสมอ ภาคทางรางวัล

กมล ดาระสุวรรณ (2545) ศึกษาเรื่อง กระบวนการบริหารโรงเรียนที่จัดการศึกษาสำหรับเด็ก พิการเรียนร่วมในจังหวัดลำปาง ผลวิจัยพบว่า (1) โรงเรียนที่จัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วม

ในจังหวัดลำปาง ดำเนินงานตามกระบวนการบริหารโรงเรียน ในสภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (2) ครูผู้สอนที่มีคุณวุฒสูงกว่าปริญญาตรีมีความคิดเห็นต่อกระบวนการบริหารโรงเรียนที่จัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วม ในภาพรวมที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (3) ปัญหาในการบริหารโรงเรียนที่จัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมในจังหวัดลำปาง ได้แก่ ขาดงบประมาณและปัจจัยดำเนินการ ครูผู้สอนเด็กพิการขาดความรู้ความสามารถในการวัดผลประเมินการเรียนรู้ของเด็กพิการ และครูผู้สอนเด็กพิการได้รับการส่งเสริมการรับรางวัลและการเสริมแรงน้อย

สมศักดิ์ ดุริยศักดิ์ (2545) ศึกษาเรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบเจตคติต่อการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาระหว่างผู้บริหารโรงเรียนกับครูผู้สอนในโครงการเรียนร่วมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร พบว่า (1) โรงเรียนในโครงการเรียนร่วม สังกัดกรุงเทพมหานคร ไม่มีความพร้อมของครูผู้สอน และบุคลากรในการจัดการเรียนร่วม (2) ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนในโรงเรียนโครงการเรียนร่วม สังกัดกรุงเทพมหานคร มีเจตคติที่ดีต่อเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาและมีเจตคติเอื้อต่อการจัดการเรียนร่วมไม่แตกต่างกัน (3) ผู้บริหารและครูผู้สอนในโครงการเรียนร่วมของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานครมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องสติปัญญา ไม่ได้เป็นการสร้างปัญหาให้กับเด็กปกติ

ปรีชา สวัสดิ์ทา (2546) ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาพิเศษ โรงเรียนเรียนร่วม สังกัดคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดหนองบัวลำภู ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาพิเศษโรงเรียนศูนย์กลางการพัฒนาทางการศึกษาพิเศษ ด้านที่มีสภาพการดำเนินงาน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก คือ (1) ด้านการติดตามผลการจัดการเรียนการสอน (2) ปัญหาการดำเนินงานของโรงเรียนตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาพิเศษ ในสภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

เขาวนีย์ สายสุดใจ (2547) ศึกษาเรื่อง การศึกษาความต้องการในการนิเทศงานวิชาการของครูโครงการเด็กพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชนบุรี เขต 2 กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ครูผู้สอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ซึ่งทำหน้าที่ประจำชั้นในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการเด็กพิเศษเรียนร่วมกับนักเรียนปกติ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชนบุรี เขต 2 จำนวน 97 คน ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการการนิเทศงานวิชาการในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน คือ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผลและด้านสื่อการเรียนการสอนตามลำดับ ครูที่มีคุณวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีมีความต้องการงานนิเทศงานวิชาการแตกต่างกันกับครูที่มีความคุณวุฒิปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี ทั้งในภาพรวมและรายด้าน ส่วนครูที่ไม่เคยผ่านการอบรมเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ มีความต้องการในการนิเทศงานวิชาการ โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้านสูงกว่าครูที่ผ่านการอบรมเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ แตกต่างกัน

ปฎิภา จันทร (2549) ศึกษาเรื่อง บริบทการจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนแกนนำ จังหวัดสตูล กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยผู้บริหารจำนวน 24 คน และครูที่รับผิดชอบด้านการศึกษาพิเศษ จำนวน 25 คน รวม 49 คน ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการจัดการเรียนการสอนเป็นการจัดการเรียนร่วมในชั้นเรียนปกติ และรับบริการที่จำเป็นจากครูการศึกษาพิเศษ กิจกรรมของนักเรียนร่วมเป็นกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การวัดและประเมินผลการเรียนของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ประเมินตามแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) งบประมาณที่ได้รับไม่เพียงพอกับความต้องการ และความคิดเห็นเกี่ยวกับบริบทการดำเนินงานการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำที่มีตำแหน่งต่างกันโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาด้านการเรียนการสอนพบว่าแตกต่างกัน

กัญญารัตน์ ว่องศิริกุล (2550) ศึกษาเรื่อง แนวทางส่งเสริมการจัดการเรียนร่วมของเด็กที่มีความต้องการพิเศษในสถานศึกษาพื้นฐาน ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนร่วมของนักเรียนที่มีความพิเศษในสถานศึกษาพื้นฐาน ศึกษาอุปสรรคในการส่งเสริมการเรียนของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ และศึกษาแนวทางในการเรียนร่วม ประชากร คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 42 คน และครูผู้สอนในสถานศึกษาระดับชั้นศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 459 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 209 คน ผลการจัดการสภาพการเรียนร่วมด้านสิ่งแวดล้อม พบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าโรงเรียนที่มีการจัดสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านบุคลากรในโรงเรียนมีการสร้างความเข้าใจในเรื่องการจัดการเรียนร่วมแก่บุคลากรมากที่สุด ส่งเสริมสนับสนุนเขตพื้นที่โรงเรียนมีการกระตุ้นให้เกิดการสร้างเครือข่ายของครอบครัวนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเพื่อเกิดพลังความร่วมมือกันระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครองมากที่สุดเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างโดยประสบการณ์ในการสอนไม่เคยสอนมีความแตกต่างกัน ในประเด็นบุคลากรควรมีความพร้อมในการสอนนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ และต้องมีการเตรียมความพร้อมให้ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนร่วม สำหรับแนวทางการส่งเสริมการจัดการเรียนร่วมพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่า ควรเชิญวิทยากรผู้เชี่ยวชาญมาบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับการเรียนร่วมเพิ่มเติมแก่บุคลากรมากที่สุด เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างโดยระยะเวลาปฏิบัติงาน 0-20 ปี และ 21 ปีขึ้นไป เกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการจัดการเรียนร่วมของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษพบว่าไม่มีความแตกต่างในแง่สถิติ ข้อเสนอแนะภาครัฐควรขยายโอกาสการจัดการเรียนร่วมสู่สถานศึกษาอื่นๆ

สมยศ สุขพัฒน์ธี (2550) ศึกษาเรื่อง การศึกษาการบริหารจัดการเรียนร่วมสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ผู้บริหารจำนวน 12 คน และครูผู้สอนจำนวน 12 คน รวม 24 คน ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารดำเนินการส่งเสริมพัฒนาครูผู้สอนในการจัดเก็บข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล การรายงานข้อมูลอย่างเป็นระบบ ดำเนินการจัดหาเครื่องมือคัดแยก สื่ออุปกรณ์ เทคโนโลยี วางแผนการใช้งานงบประมาณ รวมถึงการจัดบริการที่จำเป็นให้แก่ผู้เรียนได้แก่ บริการแนะแนว ศิลปะ บำบัด ดนตรีบำบัด การแก้ไขการพูด

สมเด็จพระสังฆราช (2550) ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนกับการบริหารจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 พบว่า ผู้บริหารและข้าราชการครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่บริหารจัดการเรียนร่วม พบว่า ด้านที่มีพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนสูงสุด คือ ด้านตระหนักและเห็นความสำคัญของผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน รองลงมา คือ ด้านการสร้างความปลอดภัยและบรรยากาศที่อบอุ่น ด้านพัฒนาตนเองและบุคลากรอย่างเป็นรูปธรรม ด้านสังเกตการสอนและให้ข้อมูลป้อนกลับอย่างสร้างสรรค์ ด้านการสร้างแรงจูงใจด้วยระบบค่าตอบแทนที่เป็นธรรม ด้านการกำกับติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ ด้านการใช้ทรัพยากรและวัสดุครุภัณฑ์อย่างมีประสิทธิภาพและสร้างสรรค์ และด้านการกำกับติดตามการปฏิบัติการสอน ในสภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน

2. งานวิจัยในต่างประเทศ

Bright (อ้างถึงใน ปรีชา สวัสดิ์ทา, 2546) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะของโครงการเรียนร่วมที่ประสบความสำเร็จ โดยได้จัดทำแบบสอบถาม ซึ่งแบบออกเป็น 2 ส่วน ส่วนแรกถามเกี่ยวกับลักษณะโครงสร้างที่ประสบความสำเร็จ ซึ่งได้รวบรวมลักษณะ 6 ประการ คือ (1) การฝึกเตรียมเพื่อการเรียนร่วม (2) เจตคติเชิงบวกต่อการเรียนร่วม (3) การจัดประสบการณ์ให้เด็กได้รับการฝึกเพื่อคุ้นเคย (4) สัดส่วนของจำนวนครูและนักเรียนที่เหมาะสม (5) การจัดให้มีบริการเสริมเพื่อสนับสนุนการเรียนร่วม (6) ประเมินเด็กได้เร็วที่สุดและการควบคุมติดตามผล ส่วนที่สองเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับเจตคติที่มีต่อโครงการเรียนร่วม โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นครูในโครงการเรียนร่วมและครูปกติมีความเห็นว่าการเรียนร่วมที่ถือว่าเป็นโครงการที่ประสบผลสำเร็จนั้นจะมีลักษณะทั่วไป 3 ประการ คือ (1) เจตคติที่มีต่อการเรียนร่วม (2) การจัดประสบการณ์ให้ได้รับการฝึกเพื่อความคุ้นเคย (3) การจัดให้มีบริการเสริมเพื่อสนับสนุนการเรียนร่วม นอกจากนี้ยังพบว่า การจัดประสบการณ์ให้ได้รับการฝึกเพื่อทำความคุ้นเคย สัดส่วนของจำนวนครูต่อนักเรียนที่เหมาะสม (ซึ่งไม่แตกต่างจากชั้นเรียนปกติ) และการประเมินเด็กได้เร็วที่สุด การควบคุมติดตามผลที่ใช้ในโครงการยังอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

Keller (อ้างถึงใน สมนึก ดุริยศักดิ์, 2545) ได้ศึกษาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับเด็กที่บกพร่องทางสติปัญญาพบว่า ครูใหญ่และครูผู้สอนมีความเห็นสอดคล้องกันว่า เด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติ แต่ครูผู้สอนมีความเห็นว่าควรมีห้องเรียนสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษแยกออกจากกัน แต่ควรอยู่ในเขตโรงเรียนเดียวกัน

Maccartney (1987) ได้ศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนากระบวนการสำหรับการนิเทศครูการศึกษาพิเศษชั้น กระทบการที่พัฒนาขึ้นนี้ครอบคลุมด้านต่างๆ คือ ทักษะการสอนทักษะการสื่อสาร และความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพครู ผลการวิจัยสรุปได้ว่าระบบการให้บริการการสอนของครูพัฒนาขึ้น และครูผู้สอนมีความพึงพอใจกับกระบวนการที่ใช้และพึงพอใจกับการพัฒนาตนเอง

Blanchard (1990) ได้ทดลองจัดกิจกรรมเชิงปฐมนิเทศ สำหรับนักเรียนปกติระดับประถมศึกษา เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ ต่อนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษก่อนดำเนินการโครงการเรียนร่วม ระหว่างนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษกับนักเรียนปกติ พบว่านักเรียนปกติมีทัศนคติทางบวก ต่อนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ข้อเสนอแนะว่าโรงเรียนควรจัดกิจกรรมต่างๆ ขึ้น เพื่อสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างนักเรียนปกติกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ก่อนที่จะจัดให้มีการเรียนร่วมระหว่างนักเรียนปกติกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

Farley (1991) ได้ศึกษาพบว่า ครูใหญ่พบว่า มีทัศนคติต่อการเรียนร่วมที่คล้ายคลึงกับทัศนคติของบุคลากรที่ทำงานในระดับชั้นอื่น แต่ครูใหญ่มีทัศนคติที่แสดงความพึงพอใจมากกว่าครูทั่วไป

Riedel (1991) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การรับรู้ของนักการศึกษาเกี่ยวกับการเรียนร่วมของเด็กที่มีความต้องการพิเศษในเกรด 5-9 ของโรงเรียนในรัฐเวอร์จิเนีย ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ผู้บริหารมีการรับรู้ในทางบวกสูงกว่านักการศึกษาทั่วไป มีการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนเป็นไปในลักษณะที่ว่า ผู้บริหารโรงเรียนเห็นว่าการตรวจเยี่ยมครูผู้สอนและให้คำแนะนำการวางแผนการสอน และการฝึกอบรมเกี่ยวกับการสอนเป็นองค์ประกอบที่เอื้อต่อการเรียนร่วม

Echols (1992) ได้ศึกษาวิจัยวิเคราะห์ความคิดเห็นของครูประถมศึกษาที่มีต่อการเรียนร่วมของเด็กปัญญาอ่อนในการศึกษาปกติจากโรงเรียนในรัฐเท็กซัส ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการเรียนร่วมในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ครูที่มีประสบการณ์การสอนน้อยกว่าและครูที่มีประสบการณ์การสอนมากกว่า มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน เรื่องการเรียนร่วม ครูที่มีประสบการณ์การสอนเด็กปัญญาอ่อนมาก่อน มีความคิดเห็นต่อการเรียนร่วมไม่แตกต่างจากครูที่ไม่มีประสบการณ์

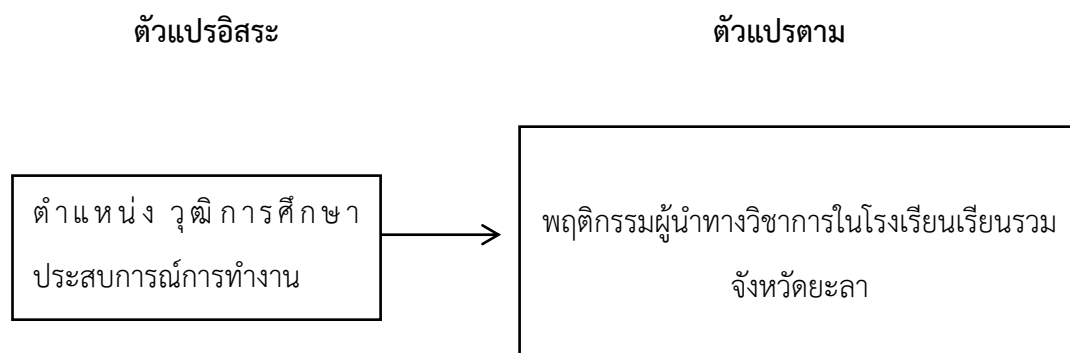
Milnix (1994) ได้ศึกษาทัศนคติของครูใหญ่ที่มีต่อนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษและการเรียนร่วม พบว่า ครูใหญ่ที่มีลักษณะความเป็นผู้นำแบบมีส่วนร่วมมีทัศนคติทางบวกต่อนักเรียนที่มีความต้องการ พิเศษ และต่อการเรียนร่วมระหว่างนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษและนักเรียนปกติ แต่ครูใหญ่ที่มีลักษณะความเป็นผู้นำแบบผูกขาดรวมอำนาจมีทัศนคติในทางลบต่อนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษและการเรียนร่วมระหว่างนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษและนักเรียนปกติ

Reynolds and Birch (1997) ได้ศึกษาเจตคติและความเชื่อเกี่ยวกับการเรียนร่วมของครูและผู้บริหารสถานศึกษาด้านการให้บริการ พบว่า ครูปกติ ผู้บริหารและครูการศึกษาพิเศษมีเจตคติต่อการจัดการเรียนร่วมและมีความเชื่อตรงกันว่า นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษมีสิทธิ์ได้รับการทางด้านการศึกษา ครูปกติและครูการศึกษาพิเศษมีความเชื่อว่า การจัดการเรียนร่วมจะสำเร็จได้ ต้องได้รับความร่วมมือทั้งวิธีการจัดการเรียนการสอน ข้อมูลข่าวสารและประชาสัมพันธ์

จากผลการวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ สรุปได้ว่า การจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการในรูปแบบการเรียนร่วมระหว่างเด็กพิการกับเด็กปกติจะประสบความสำเร็จ ได้ทั้งนั้นต้องได้รับความร่วมมือจากการสนับสนุนของครูผู้สอน ผู้บริหาร ผู้ปกครอง โดยบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ควร

ได้รับการส่งเสริมความรู้ คุณวุฒิและประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 3.1 กรอบแนวคิดการวิจัยพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเรียนรวมในจังหวัดยะลา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการในโรงเรียนเรียนรวมจังหวัดยะลา (2) เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการในโรงเรียนเรียนรวมจังหวัดยะลา จำแนกตามตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน มีวิธีการดำเนินงานเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร และครูผู้สอนโรงเรียนเรียนรวมในจังหวัดยะลาที่กำลังปฏิบัติงานอยู่ในปีการศึกษา 2561 เป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 120 คน ครูผู้สอนโรงเรียนเรียนรวมในจังหวัดยะลา จำนวน 256 คน รวมทั้งสิ้น 376 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้มาโดยการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ขนาดประชากร ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 247 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปเครซีและมอร์แกน (อ้างถึงใน สมบูรณ์ สุริยวงศ์, สมจิตร เรืองศรี และ เพ็ญศรี เศรษฐวงศ์, 2543)

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
ผู้บริหาร	120	92
ครูผู้สอน	256	155
รวม	376	247

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นแบบสอบถามพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเรียนรวมในจังหวัดยะลา แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด (objective data) เพื่อสอบถามเกี่ยวกับตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการในโรงเรียนเรียนรวมจังหวัดยะลา แบ่งเป็น 8 ด้าน ได้แก่ ด้านการตระหนักและเห็นความสำคัญของผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน ด้านการพัฒนาตนเองและบุคลากรอย่างเป็นรูปธรรม ด้านการสร้างแรงจูงใจด้วยระบบค่าตอบแทนที่เป็นธรรม ด้านการกำกับติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ ด้านการใช้ทรัพยากรและวัสดุครุภัณฑ์อย่างมีประสิทธิภาพและสร้างสรรค์ ด้านการสร้างความปลอดภัยและบรรยากาศที่อบอุ่น ด้านการกำกับติดตามการปฏิบัติการสอน และด้านการสังเกตการสอนและให้ข้อมูลป้อนกลับอย่างสร้างสรรค์ โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด มีเกณฑ์ให้คะแนนระดับพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเรียนรวมในจังหวัดยะลา ดังนี้

ระดับการพัฒนามากที่สุด	ให้คะแนน	5
ระดับการพัฒนามาก	ให้คะแนน	4
ระดับการพัฒนาปานกลาง	ให้คะแนน	3
ระดับการพัฒนาน้อย	ให้คะแนน	2
ระดับการพัฒนาน้อยที่สุด	ให้คะแนน	1

การสร้างเครื่องมือมีวิธีการดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสาร บทความ ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดเป็นค่านิยมพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเรียนรวมในจังหวัดยะลา

2. ศึกษานิยามศัพท์เฉพาะของตัวแปรที่ทำการวิจัยทุกตัว

3. สร้างข้อคำถามของพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการในโรงเรียนเรียนรวมจังหวัดยะลาทั้ง 8 ด้านให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ ดังนี้

3.1 ด้านการตระหนักและเห็นความสำคัญของผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน จำนวน 5 ข้อ

3.2 ด้านการพัฒนาตนเองและบุคลากรอย่างเป็นรูปธรรม จำนวน 5 ข้อ

3.3 ด้านการสร้างแรงจูงใจด้วยระบบค่าตอบแทนที่เป็นธรรม จำนวน 5 ข้อ

3.4 ด้านการกำกับติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ จำนวน 5 ข้อ

3.5 ด้านการใช้ทรัพยากรและวัสดุครุภัณฑ์อย่างมีประสิทธิภาพและสร้างสรรค์ จำนวน 5 ข้อ

3.6 ด้านการสร้างความปลอดภัยและบรรยากาศที่อบอุ่น จำนวน 5 ข้อ

3.7 ด้านการกำกับติดตามการปฏิบัติการสอน จำนวน 5 ข้อ

3.8 ด้านการสังเกตการสอนและให้ข้อมูลป้อนกลับอย่างสร้างสรรค์ จำนวน 5 ข้อ

4. นำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบข้อคำถาม และตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยวิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม (IOC) กับนิยามศัพท์เฉพาะ โดยมีเกณฑ์ให้คะแนน ดังนี้

+1	หมายถึง	สอดคล้อง
0	หมายถึง	ไม่แน่ใจ
-1	หมายถึง	ไม่สอดคล้อง

แล้วนำไปวิเคราะห์หาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา เลือกข้อที่มีดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ .50 ขึ้นไปเพื่อนำมาใช้ และนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงให้เครื่องมือมีคุณภาพยิ่งขึ้น สำหรับรายงานผู้ทรงคุณวุฒิ มีดังนี้

4.1 อาจารย์สุรัตน์ บุญฤทธิ์ ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดปัตตานี

4.2 อาจารย์จักรกฤษณ์ เจริญพันธ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านศรีพงษ์

4.3 อาจารย์ชมนุตพร ตาแก้ว คุณครูโรงเรียนบ้านปูลาเง๊ะมูดอ

จากการตรวจสอบแบบสอบถามของผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม (IOC) ตั้งแต่ .05 ขึ้นไปและเป็นที่ยอมรับของผู้เชี่ยวชาญ มีจำนวน 37 ข้อ ดังนี้

ด้านการตระหนักและเห็นความสำคัญของผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน จำนวน 5 ข้อ

ด้านการพัฒนาตนเองและบุคลากรอย่างเป็นรูปธรรม จำนวน 4 ข้อ

ด้านการสร้างแรงจูงใจด้วยระบบค่าตอบแทนที่เป็นธรรม จำนวน 5 ข้อ

ด้านการกำกับติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ จำนวน 5 ข้อ

ด้านการใช้ทรัพยากรและวัสดุครุภัณฑ์อย่างมีประสิทธิภาพและสร้างสรรค์ จำนวน 5 ข้อ

ด้านการสร้างความปลอดภัยและบรรยากาศที่อบอุ่น จำนวน 4 ข้อ

ด้านการกำกับติดตามการปฏิบัติการสอน จำนวน 5 ข้อ

ด้านการสังเกตการสอนและให้ข้อมูลป้อนกลับอย่างสร้างสรรค์ จำนวน 4 ข้อ

5. ขั้นตอนการแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถาม

6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try-out) กับ ผู้บริหารและครูผู้สอน โรงเรียนเรียนรวมในจังหวัดยะลาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อคำนวณหาอำนาจจำแนกของข้อคำถาม โดยวิธี Item total correlation โดยใช้เกณฑ์พิจารณาค่าจำแนก .2 ขึ้นไป และนำข้อมูลหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของ Cronbach (1970, หน้า 161) ของแบบสอบถามด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางด้านสังคมศาสตร์ ได้ค่าความเชื่อมั่น ($\alpha=0.72$)

7. นำแบบสอบถามที่ตรวจสอบคุณภาพแล้วมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งหนึ่งก่อนนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนโรงเรียนเรียนรวมในจังหวัดยะลาที่กำลังปฏิบัติงานอยู่ในปัจจุบันด้วยตนเองและนัดวัน เวลาในการรับแบบสอบถามคืน

2. ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมด แล้วคัดเลือกแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์แล้ววิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผลหาค่าทางสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ หาค่าเฉลี่ยร้อยละ (percentage) และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ตาราง ประกอบการบรรยาย

2. ข้อมูลพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการในโรงเรียนเรียนรวมจังหวัดยะลา โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) แล้วแปลความหมายค่าเฉลี่ยของระดับพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเรียนรวมในจังหวัดยะลา โดยมีเกณฑ์ ดังนี้

4.21 - 5.00	หมายถึง	มากที่สุด
3.41 - 4.20	หมายถึง	มาก
2.61 - 3.40	หมายถึง	ปานกลาง

1.81 – 2.60	หมายถึง	น้อย
1.00 – 1.80	หมายถึง	น้อยที่สุด

3. พฤติกรรมผู้นำทางวิชาการในโรงเรียนเรียนรวมจังหวัดยะลา จำแนกตามตำแหน่ง วุฒิ การศึกษาและประสบการณ์การทำงาน ใช้การทดสอบสถิติทดสอบ t -test และ F – test

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง พฤติกรรมผู้นำทางวิชาการในโรงเรียนเรียนรวมจังหวัดยะลา ได้ผลการวิจัยโดยจำแนกเป็นด้านข้อมูลทั่วไปและด้านพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเรียนรวมในจังหวัดยะลา ดังนี้

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไปจำแนกตามตำแหน่ง

ตำแหน่ง	จำนวน	ร้อยละ
ผู้บริหารโรงเรียนเรียนรวม	92	37.2
ครูผู้สอนโรงเรียนเรียนรวม	155	62.8
รวม	247	100.0

จากตารางที่ 4.1 พบว่า มีผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 247 คน โดยผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นครูผู้สอนโรงเรียนเรียนรวม จำนวน 155 คน คิดเป็นร้อยละ 62.8 และผู้บริหารโรงเรียนเรียนรวมจำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 37.2

ตารางที่ 4.2 ข้อมูลทั่วไปจำแนกตามวุฒิการศึกษา

วุฒิการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ปริญญาตรี	183	74.1
สูงกว่าปริญญาตรี	64	25.9
รวม	247	100.0

จากตารางที่ 4.2 พบว่า มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 247 คน โดยผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี จำนวน 183 คน คิดเป็นร้อยละ 74.1 และสูงกว่าปริญญาตรีจำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 25.9

ตารางที่ 4.3 ข้อมูลทั่วไปจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ประสบการณ์การทำงาน	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5 ปี	184	78.6
5-10 ปี	50	21.4
11 ปีขึ้นไป	162	65.6
รวม	247	100.0

จากตารางที่ 4.3 พบว่า มีผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 247 คน โดยผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีประสบการณ์การทำงาน 11 ปีขึ้นไป จำนวน 162 คน คิดเป็นร้อยละ 65.6 รองลงมา คือ มีประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 184 คน คิดเป็นร้อยละ 78.6 และมีประสบการณ์การทำงาน 5-10 ปี จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 21.4

ตารางที่ 4.4 พฤติกรรมผู้นำทางวิชาการในโรงเรียนเรียนรวมจังหวัดยะลา ด้านการตระหนักและเห็นความสำคัญของผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน

ด้านการตระหนักและเห็นความสำคัญของผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน	\bar{X}	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
1. ผู้บริหารมีนโยบายร่วมกับครูและผู้ปกครองในการพัฒนาการเรียนการสอน	4.00	0.61	มาก
2. ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนการสอนของครูเพื่อสร้างผลสัมฤทธิ์ให้นักเรียน	4.04	0.72	มาก
3. ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูสร้างสื่อเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน	4.01	0.70	มาก
4. บริหารร่วมกับครูในการกำหนดเป้าหมายทางวิชาการอย่างชัดเจน	.87	0.85	มาก
5. ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้ครูจัดทำนวัตกรรมเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน	3.94	0.75	มาก
ค่าเฉลี่ย	3.97	0.61	มาก

จากตารางที่ 4.4 พฤติกรรมผู้นำทางวิชาการในโรงเรียนเรียนรวมจังหวัดยะลา ด้านการตระหนักและเห็นความสำคัญของผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า โดยภาพรวมระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ $\bar{X} = 3.97$, S.D. = 0.61 ถ้าแยกตามรายประเด็น พบว่า ทุกประเด็น มีระดับการปฏิบัติการอยู่ในระดับมาก โดยมีประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนการสอนของครูเพื่อสร้างผลสัมฤทธิ์ให้นักเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ $\bar{X} = 4.04$, S.D. = 0.72 รองลงมา คือ ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูสร้างสื่อเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ $\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.70 และผู้บริหารมีนโยบายร่วมกับครูและผู้ปกครองในการพัฒนาการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ $\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.61 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 พฤติกรรมผู้นำทางวิชาการในโรงเรียนเรียนรวมจังหวัดยะลา ด้านการพัฒนาตนเองและบุคลากรอย่างเป็นรูปธรรม

ด้านการพัฒนาตนเองและบุคลากร อย่างเป็นรูปธรรม	\bar{X}	S.D.	ระดับการ ปฏิบัติ
1. ผู้บริหารร่วมกับครูและผู้ปกครองในการกำหนดแนวทาง พัฒนาโรงเรียนเรียนให้เหมาะสมกับสภาพการณ์	3.86	0.79	มาก
2. ผู้บริหารได้จัดอบรมการนำเทคโนโลยีให้กับครูเพื่อใช้ในการ จัดการเรียนการสอน	3.82	0.87	มาก
3. ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองร่วมกันสนับสนุนให้นักเรียน รู้จักการใช้เทคโนโลยีใหม่ๆเพื่อการเรียนรู้	3.85	0.88	มาก
4. ผู้บริหารร่วมกับผู้ปกครองในการจัดหาสื่อเทคโนโลยี ใหม่ๆมาสนับสนุนการเรียนการสอน	3.77	0.89	มาก
ค่าเฉลี่ย	3.83	0.75	มาก

จากตารางที่ 4.5 พฤติกรรมผู้นำทางวิชาการในโรงเรียนเรียนรวมจังหวัดยะลา ด้านการพัฒนาตนเองและบุคลากรอย่างเป็นรูปธรรม พบว่า โดยภาพรวมระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ $\bar{X} = 3.83$, S.D. = 0.75 โดยมีประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ผู้บริหารร่วมกับครูและผู้ปกครองในการกำหนดแนวทางพัฒนาโรงเรียนเรียนให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ $\bar{X} = 3.86$, S.D. = 0.79 รองลงมา คือ ผู้บริหาร ครูและผู้ปกครองร่วมกันสนับสนุนให้นักเรียนรู้จักการใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ $\bar{X} = 3.85$, S.D. = 0.88 และผู้บริหารได้จัดอบรม

การนำเทคโนโลยีให้กับครูเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ $\bar{X} = 3.82$, S.D. = 0.87 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 พฤติกรรมผู้นำทางวิชาการในโรงเรียนเรียนรวมจังหวัดยะลา ด้านการสร้างแรงจูงใจด้วยระบบค่าตอบแทนที่เป็นธรรม

ด้านการสร้างแรงจูงใจ ด้วยระบบค่าตอบแทนที่เป็นธรรม	\bar{X}	S.D.	ระดับการ ปฏิบัติ
1. ผู้บริหารร่วมกับคณะครูในการกำหนดนโยบายในการส่งเสริมขวัญและกำลังใจโดยให้รางวัลแก่ครูผู้ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี	3.81	0.95	มาก
2. ผู้บริหารและครูร่วมกันทำหนังสือสานสัมพันธ์เพื่อเผยแพร่ผลงานครูที่ปฏิบัติงานดีเด่น	3.43	0.94	มาก
3. ผู้บริหารมีนโยบายในการจัดทำบอร์ดเพื่อประชาสัมพันธ์ผลงานของครูที่ได้รับรางวัล	3.52	0.96	มาก
4. ผู้บริหารได้จัดระบบการเลื่อนขั้นเงินเดือนโดยพิจารณาจากผลงานของครูผู้สอน	3.69	1.00	มาก
5. ผู้บริหารมีโครงการที่จะมอบรางวัลให้ครูผู้มีคุณธรรมจริยธรรมดีเด่นโดยนักเรียนเป็นผู้คัดเลือก	3.36	1.11	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	3.56	0.87	มาก

จากตารางที่ 4.6 พฤติกรรมผู้นำทางวิชาการในโรงเรียนเรียนรวมจังหวัดยะลา ด้านการสร้างแรงจูงใจด้วยระบบค่าตอบแทนที่เป็นธรรม พบว่า โดยภาพรวมระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ $\bar{X} = 3.56$, S.D. = 0.87 โดยมีประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้บริหารร่วมกับคณะครูในการกำหนดนโยบายในการส่งเสริมขวัญและกำลังใจโดยให้รางวัลแก่ครูผู้ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ $\bar{X} = 3.81$, S.D. = 0.95 รองลงมา คือ ผู้บริหารได้จัดระบบการเลื่อนขั้นเงินเดือนโดยพิจารณาจากผลงานของครูผู้สอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ $\bar{X} = 3.69$, S.D. = 1.00 $\bar{X} = 3.69$, SD = 1.00 และผู้บริหารมีนโยบายในการจัดทำบอร์ดเพื่อประชาสัมพันธ์ผลงานของครูที่ได้รับรางวัล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ $\bar{X} = 3.52$, S.D. = 0.96 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 พฤติกรรมผู้นำทางวิชาการในโรงเรียนเรียนรวมจังหวัดยะลา ด้านการกำกับติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ

ด้านการกำกับติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ	\bar{X}	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
1. ผู้บริหารกำหนดให้ครูจัดทำแผนการเรียนการสอนและติดตามผลอย่างสม่ำเสมอ	3.95	0.77	มาก
2. ผู้บริหารให้ครูหัวหน้าสายรายงานผลการเรียนของนักเรียนในแต่ละระดับชั้นหลังการสอบในแต่ละภาคเรียน	3.96	0.73	มาก
3. ผู้บริหารให้รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการจัดทำสถิติแสดงผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนในแต่ละห้องเรียน	3.82	0.90	มาก
4. ผู้บริหารจัดประชุมผู้ปกครองเพื่อให้ครูประจำชั้นรายงานผลการเรียนของนักเรียนแต่ละคน	4.00	0.89	มาก
5. ผู้บริหารประชุมร่วมกับครูและผู้ปกครองเพื่อร่วมกันแก้ไขและพัฒนาความก้าวหน้าทางวิชาการ	3.89	0.88	มาก
ค่าเฉลี่ย	3.92	0.70	มาก

จากตารางที่ 4.7 พฤติกรรมผู้นำทางวิชาการในโรงเรียนเรียนรวมจังหวัดยะลา ด้านการกำกับติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ พบว่า โดยภาพรวมระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ $\bar{X} = 3.92$, S.D. = 0.70 โดยมีประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ผู้บริหารจัดประชุมผู้ปกครองเพื่อให้ครูประจำชั้นรายงานผลการเรียนของนักเรียนแต่ละคน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ $\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.89 รองลงมา คือ ผู้บริหารให้ครูหัวหน้าสายรายงานผลการเรียนของนักเรียนในแต่ละระดับชั้นหลังการสอบในแต่ละภาคเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ $\bar{X} = 3.96$, S.D. = 0.73 และผู้บริหารกำหนดให้ครูจัดทำแผนการเรียนการสอนและติดตามผลอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ $\bar{X} = 3.95$, S.D. = 0.77 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.8 พฤติกรรมผู้นำทางวิชาการในโรงเรียนเรียนรวมจังหวัดยะลา ด้านการใช้ทรัพยากรและวัสดุครุภัณฑ์อย่างมีประสิทธิภาพและสร้างสรรค์

ด้านการใช้ทรัพยากรและวัสดุครุภัณฑ์ อย่างมีประสิทธิภาพและสร้างสรรค์	\bar{X}	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
1. ผู้บริหารร่วมประชุมกับครูเพื่อวางแผนจัดหาสื่ออุปกรณ์ที่เหมาะสมในการจัดการเรียนการสอน	3.79	0.89	มาก
2. ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองร่วมประชุมวางแผนในการจัดหางบประมาณเพื่อสนับสนุนการจัดหาสื่ออุปกรณ์สำหรับจัดการเรียนการสอน	3.76	0.84	มาก
3. ผู้บริหารเชิญวิทยากรหรือผู้ปกครองที่มีความรู้ความสามารถในการผลิตสื่อมาเป็นวิทยากรแนะนำการผลิตสื่อให้แก่ครู	3.37	1.04	ปานกลาง
4. ผู้บริหารให้ครูร่วมกันผลิตสื่อการเรียนการสอนโดยเน้นวัสดุธรรมชาติในท้องถิ่น	3.40	1.04	ปานกลาง
5. ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองร่วมกันจัดหาสื่ออุปกรณ์ที่มีคุณภาพโดยเน้นการประหยัดและมีคุณค่ามากที่สุด	3.56	1.05	มาก
ค่าเฉลี่ย	3.59	0.88	มาก

จากตารางที่ 4.8 พฤติกรรมผู้นำทางวิชาการในโรงเรียนเรียนรวมจังหวัดยะลา ด้านการใช้ทรัพยากรและวัสดุครุภัณฑ์อย่างมีประสิทธิภาพและสร้างสรรค์ พบว่า โดยภาพรวมระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ $\bar{X} = 3.59$, S.D. = 0.88 โดยมีประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ผู้บริหารร่วมประชุมกับครูเพื่อวางแผนจัดหาสื่ออุปกรณ์ที่เหมาะสมในการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ $\bar{X} = 3.79$, S.D. = 0.89 รองลงมา คือ ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองร่วมประชุมวางแผนในการจัดหางบประมาณเพื่อสนับสนุนการจัดหาสื่ออุปกรณ์สำหรับจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ $\bar{X} = 3.76$, S.D. = 0.84 และผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองร่วมกันจัดหาสื่ออุปกรณ์ที่มีคุณภาพโดยเน้นการประหยัดและมีคุณค่ามากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ $\bar{X} = 3.56$, S.D. = 1.05 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.9 พฤติกรรมผู้นำทางวิชาการในโรงเรียนเรียนรวมจังหวัดยะลา ด้านการสร้างความปลอดภัยและบรรยากาศที่อบอุ่น

ด้านการสร้างความปลอดภัยและบรรยากาศที่อบอุ่น	\bar{X}	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
1. ผู้บริหารเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎระเบียบของโรงเรียน	3.61	0.99	มาก
2. ผู้บริหารร่วมกับบุคลากรทุกฝ่ายของโรงเรียนร่วมประชุมปรึกษาเพื่อสร้างความปลอดภัยและสร้างบรรยากาศที่อบอุ่นในโรงเรียน	3.89	0.85	มาก
3. ผู้บริหารจัดเวรยามสำหรับครูและเจ้าหน้าที่ของโรงเรียนดูแลความปลอดภัยของนักเรียน	4.26	0.68	มากที่สุด
4. ผู้บริหารดูแลติดตามผลการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ	4.12	0.78	มาก
ค่าเฉลี่ย	3.97	0.66	มาก

จากตารางที่ 4.9 พฤติกรรมผู้นำทางวิชาการในโรงเรียนเรียนรวมจังหวัดยะลา ด้านการสร้างความปลอดภัยและบรรยากาศที่อบอุ่น พบว่า โดยภาพรวมระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ $\bar{X} = 3.97$, S.D. = 0.66 โดยมีประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ผู้บริหารจัดเวรยามสำหรับครูและเจ้าหน้าที่ของโรงเรียนดูแลความปลอดภัยของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ $\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.68 รองลงมา คือ ผู้บริหารดูแลติดตามผลการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ $\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.78 และผู้บริหารร่วมกับบุคลากรทุกฝ่ายของโรงเรียนร่วมประชุมปรึกษาเพื่อสร้างความปลอดภัยและสร้างบรรยากาศที่อบอุ่นในโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ $\bar{X} = 3.89$, S.D. = 0.85 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.10 พฤติกรรมผู้นำทางวิชาการในโรงเรียนเรียนรวมจังหวัดยะลา ด้านการกำกับติดตามการปฏิบัติการสอน

ด้านการกำกับติดตามการปฏิบัติการสอน	\bar{X}	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
1. ผู้บริหารตรวจสอบการจัดทำแผนการเรียนการสอนของครูผู้สอนก่อนสอนทุกภาคเรียน	3.70	0.88	มาก
2. ผู้บริหารตรวจเยี่ยมครูผู้สอนขณะทำการสอนและให้คำแนะนำตามความเหมาะสม	3.66	0.94	มาก
3. ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูทำวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาการสอน	3.92	0.76	มาก
4. ผู้บริหารและคณะครูร่วมกันทำการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจัดการเรียนการสอน	3.57	0.78	มาก
5. ผู้บริหารและคณะครูประชุมปรึกษาเพื่อร่วมกันแก้ไขปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาการเรียนการสอน	3.64	0.83	มาก
ค่าเฉลี่ย	3.70	0.73	มาก

จากตารางที่ 4.10 พฤติกรรมผู้นำทางวิชาการในโรงเรียนเรียนรวมจังหวัดยะลา ด้านการกำกับติดตามการปฏิบัติการสอน พบว่า โดยภาพรวมระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ $\bar{X} = 3.70$, S.D. = 0.73 โดยมีประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูทำวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาการสอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ $\bar{X} = 3.92$, S.D. = 0.96 รองลงมา คือ ผู้บริหารตรวจสอบการจัดทำแผนการเรียนการสอนของครูผู้สอนก่อนสอนทุกภาคเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ $\bar{X} = 3.70$, S.D. = 0.88 และผู้บริหารตรวจเยี่ยมครูผู้สอนขณะทำการสอนและให้คำแนะนำตามความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ $\bar{X} = 3.66$, S.D. = 0.94 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.11 พฤติกรรมผู้นำทางวิชาการในโรงเรียนเรียนรวมจังหวัดยะลา ด้านการสังเกตการสอน และให้ข้อมูลป้อนกลับอย่างสร้างสรรค์

ด้านการสังเกตการสอน และให้ข้อมูลป้อนกลับอย่างสร้างสรรค์	\bar{X}	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
1. ผู้บริหารให้ข้อเสนอแนะหลังจากการเข้าสังเกตการสอนของครูอย่างสร้างสรรค์ในแต่ละชั้นเรียน	3.52	1.00	มาก
2. ผู้บริหารให้คำปรึกษาและแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนของครูอย่างกัลยาณมิตร	3.66	0.91	มาก
3. ผู้บริหารเก็บรวบรวมข้อมูลที่เป็นประโยชน์ทุกครั้งที่เข้าสังเกตการสอนและนำข้อมูลที่ได้มาเสนอเพื่อปรับปรุงการสอนของครู	3.54	1.02	มาก
4. ผู้บริหารได้มีการศึกษาค้นคว้าเทคนิคที่ทันสมัยเพื่อแนะนำครูใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน	3.63	0.98	มาก
ค่าเฉลี่ย	3.59	0.90	มาก

จากตารางที่ 4.11 พฤติกรรมผู้นำทางวิชาการในโรงเรียนเรียนรวมจังหวัดยะลา ด้านการสังเกตการสอนและให้ข้อมูลป้อนกลับอย่างสร้างสรรค์ พบว่า โดยภาพรวมระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ $\bar{X} = 3.59$, S.D. = 0.90 โดยมีประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ผู้บริหารให้คำปรึกษาและแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนของครูอย่างกัลยาณมิตร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ $\bar{X} = 3.66$, S.D. = 0.91 รองลงมา คือ ผู้บริหารได้มีการศึกษาค้นคว้าเทคนิคที่ทันสมัยเพื่อแนะนำครูใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ $\bar{X} = 3.63$, S.D. = 0.98 และผู้บริหารเก็บรวบรวมข้อมูลที่เป็นประโยชน์ทุกครั้งที่เข้าสังเกตการสอนและนำข้อมูลที่ได้มาเสนอเพื่อปรับปรุงการสอนของครู มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ $\bar{X} = 3.54$, S.D. = 1.02 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.12 บุคลากรในโรงเรียนที่มีตำแหน่งต่างกันมีพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการในโรงเรียนเรียนรวม จังหวัดยะลาแตกต่างกัน

พฤติกรรมผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารโรงเรียนเรียนรวม ในจังหวัดยะลา	ตำแหน่ง				t	p
	ผู้บริหาร		ครูผู้สอน			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านตระหนักและเห็น ความสำคัญของผลสัมฤทธิ์ใน การปฏิบัติงาน	3.91	.63	4.01	.60	-1.207	.228
2. ด้านการพัฒนาตนเองและ บุคลากรอย่างเป็นรูปธรรม	3.72	.87	3.89	.67	-1.593	.113
3. ด้านการสร้างแรงจูงใจด้วย ระบบค่าตอบแทนที่เป็นธรรม	3.66	.89	3.50	.85	1.377	.170
4. ด้านการกำกับติดตาม ความก้าวหน้าทางวิชาการ	3.94	.73	3.91	.68	.336	.737
5. ด้านการใช้ทรัพยากรและวัสดุ ครุภัณฑ์อย่างมีประสิทธิภาพ และสร้างสรรค์	3.60	.99	3.59	.81	.074	.941
6. ด้านการสร้างความปลอดภัย และบรรยากาศที่อบอุ่น	4.02	.77	3.94	.63	.933	.352
7. ด้านการกำกับติดตามการ ปฏิบัติการสอน	3.74	.77	3.67	.70	.699	.504
8. ด้านการสังเกตการณ์สอนและ การให้ข้อมูลป้อนกลับอย่าง สร้างสรรค์	3.68	.93	3.56	.88	.534	.594
รวม	3.78	.72	3.76	.61	.204	.838

จากตารางที่ 4.12 บุคลากรในโรงเรียนที่มีตำแหน่งต่างกันมีพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการในโรงเรียนเรียนรวมจังหวัดยะลาแตกต่างกัน พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีตำแหน่งต่างกันมีพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเรียนรวมในจังหวัดยะลา ในภาพรวมและทุกด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ตารางที่ 4.13 บุคลากรในโรงเรียนที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการในโรงเรียนเรียนรวมจังหวัดยะลาแตกต่างกัน

พฤติกรรมผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารโรงเรียนเรียนรวม ในจังหวัดยะลา	วุฒิการศึกษา				t	p
	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านตระหนักและเห็น ความสำคัญของผลสัมฤทธิ์ใน การปฏิบัติงาน	3.97	.53	3.98	.81	-0.031	.975
2. ด้านการพัฒนาตนเองและ บุคลากรอย่างเป็นรูปธรรม	3.82	.69	3.85	.91	-1.632	0.98
3. ด้านการสร้างแรงจูงใจด้วย ระบบค่าตอบแทนที่เป็นธรรม	3.46	.82	3.86	.93	-3.232	.001*
4. ด้านการกำกับติดตาม ความก้าวหน้าทางวิชาการ	3.85	.71	4.14	.65	-2.897	.004*
5. ด้านการใช้ทรัพยากรและวัสดุ ครุภัณฑ์อย่างมีประสิทธิภาพ และสร้างสรรค์	3.52	.85	3.80	.93	-2.143	.033*
6. ด้านการสร้างความปลอดภัย และบรรยากาศที่อบอุ่น	3.93	.65	4.09	.69	-1.654	.099
7. ด้านการกำกับติดตามการ ปฏิบัติการสอน	3.63	.70	3.88	.78	-2.321	.201*
8. ด้านการสังเกตการณ์สอนและ การให้ข้อมูลป้อนกลับอย่าง สร้างสรรค์	3.55	.87	3.70	.98	-1.173	.242
รวม	3.71	.60	3.92	.76	-2.163	.032*

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 4.13 บุคลากรในโรงเรียนที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการในโรงเรียนเรียนรวมจังหวัดยะลาแตกต่างกัน พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเรียนรวมในจังหวัดยะลา ในภาพรวมและด้านการสร้างแรงจูงใจด้วยระบบค่าตอบแทนที่เป็นธรรม ด้านการกำกับติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ ด้านการใช้

ทรัพยากรและวัสดุครุภัณฑ์อย่างมีประสิทธิภาพและสร้างสรรค์ และด้านการกำกับติดตามการปฏิบัติการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านตระหนักและเห็นความสำคัญของผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน ด้านการพัฒนาตนเองและบุคลากรอย่างเป็นรูปธรรม ด้านการสร้างความปลอดภัยและบรรยากาศที่อบอุ่น และด้านการสังเกตการสอนและให้ข้อมูลป้อนกลับอย่างสร้างสรรค์ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.14 บุคลากรในโรงเรียนที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการในโรงเรียนเรียนรวมจังหวัดยะลาแตกต่างกัน

พฤติกรรมผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารโรงเรียน เรียนรวมในจังหวัดยะลา	ประสบการณ์การทำงาน						F	Sig
	ต่ำกว่า 5 ปี		5-10 ปี		11 ปีขึ้นไป			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านตระหนักและเห็น ความสำคัญของผลสัมฤทธิ์ในการ ปฏิบัติงาน	4.04	.33	4.02	.55	3.94	.69	.577	.562
2. ด้านการพัฒนาตนเองและ บุคลากรอย่างเป็นรูปธรรม	3.94	.54	4.09	.59	3.73	.82	4.057	.018*
3. ด้านการสร้างแรงจูงใจด้วย ระบบค่าตอบแทนที่เป็นธรรม	3.68	.71	3.54	.97	3.53	.89	.537	.585
4. ด้านการกำกับติดตาม ความก้าวหน้าทางวิชาการ	3.89	.68	3.92	.88	3.94	.67	.807	.917
5. ด้านการใช้ทรัพยากรและวัสดุ ครุภัณฑ์อย่างมีประสิทธิภาพและ สร้างสรรค์	3.61	.74	3.69	.90	3.57	.92	.312	.731
6. ด้านการสร้างความปลอดภัย และบรรยากาศที่อบอุ่น	4.06	.51	4.16	.59	3.90	.71	2.914	.056
7. ด้านการกำกับติดตามการ ปฏิบัติการสอน	3.66	.67	3.74	.73	3.70	.75	.177	.890
8. ด้านการสังเกตการณ์สอนและ การให้ข้อมูลป้อนกลับอย่าง สร้างสรรค์	3.59	.77	3.69	.94	3.56	.93	.314	.731
รวม	3.81	.48	3.86	.68	3.73	.69	.64	.524

*p < 0.05

จากตารางที่ 4.14 บุคลากรในโรงเรียนที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการในโรงเรียนเรียนรวมจังหวัดยะลาแตกต่างกัน พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเรียนรวมในจังหวัดยะลา ในภาพรวมและด้านตระหนักและเห็นความสำคัญของผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน ด้านการสร้างแรงจูงใจด้วยระบบค่าตอบแทนที่เป็นธรรม ด้านการกำกับติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ ด้านการใช้ทรัพยากรและวัสดุครุภัณฑ์อย่างมีประสิทธิภาพและสร้างสรรค์ ด้านการสร้างความปลอดภัยและบรรยากาศที่อบอุ่น ด้านการกำกับติดตามการปฏิบัติการสอน และด้านการสังเกตการสอนและให้ข้อมูลป้อนกลับอย่างสร้างสรรค์ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการพัฒนาตนเองและบุคลากรอย่างเป็นรูปธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.15 บุคลากรในโรงเรียนที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการในโรงเรียนเรียนรวมจังหวัดยะลาแตกต่างกัน เป็นรายคู่

ประสบการณ์การทำงาน	\bar{X}	ต่ำกว่า 5 ปี	5-10 ปี	11ปีขึ้นไป
		3.94	4.09	3.73
ต่ำกว่า 5 ปี	3.94		-	-
5-10 ปี	4.09			*
11 ปีขึ้นไป	3.73			

จากตารางที่ 4.15 บุคลากรในโรงเรียนที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเรียนรวมในจังหวัดยะลาแตกต่างกัน เป็นรายคู่ พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงาน 5-10 ปี กับผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงาน 11 ปีขึ้นไป มีพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเรียนรวมในจังหวัดยะลา ด้านการพัฒนาตนเองและบุคลากรอย่างเป็นรูปธรรมแตกต่างกันอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่องพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการในโรงเรียนเรียนรวมจังหวัดยะลา การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการในโรงเรียนเรียนรวมจังหวัดยะลา 2) เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการในโรงเรียนเรียนรวมจังหวัดยะลา จำแนกตามตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงานสามารถสรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะทางการวิจัย ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

1. ด้านข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการจำแนกตาม ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน พบว่า มีผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 247 คน โดยผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นครูผู้สอนโรงเรียนเรียนรวม จำนวน 155 คน คิดเป็นร้อยละ 62.8 จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่ามีการศึกษาในระดับปริญญาตรี จำนวน 183 คน คิดเป็นร้อยละ 74.1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการสอนเรียนรวมต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 183 คน คิดเป็นร้อยละ 78.6

2. พฤติกรรมผู้นำทางวิชาการในโรงเรียนเรียนรวมจังหวัดยะลา พบว่า

2.1 ด้านการตระหนักและเห็นความสำคัญของผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน โดยภาพรวมระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ถ้าแยกตามรายประเด็น พบว่า ทุกประเด็น มีระดับการปฏิบัติการอยู่ในระดับมาก โดยมีประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนการสอนของครูเพื่อสร้างผลสัมฤทธิ์ให้นักเรียน รองลงมา คือ ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูสร้างสื่อเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน และผู้บริหารมีนโยบายร่วมกับครูและผู้ปกครองในการพัฒนาการเรียนการสอน

2.2 ด้านการพัฒนาตนเองและบุคลากรอย่างเป็นรูปธรรม โดยภาพรวมระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยมีประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ผู้บริหารร่วมกับครูและผู้ปกครองในการกำหนดแนวทางพัฒนาโรงเรียนเรียนให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ รองลงมา คือ ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองร่วมกันสนับสนุนให้นักเรียนรู้จักการใช้เทคโนโลยีใหม่ๆเพื่อการเรียนรู้ และผู้บริหารได้จัดอบรมการนำเทคโนโลยีให้กับครูเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน

2.3 ด้านการสร้างแรงจูงใจด้วยระบบค่าตอบแทนที่เป็นธรรม โดยภาพรวมระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยมีประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ผู้บริหารร่วมกับคณะครูในการกำหนดนโยบายในการส่งเสริมขวัญและกำลังใจโดยให้รางวัลแก่ครูผู้ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี รองลงมา คือ

ผู้บริหารได้จัดระบบการเลื่อนขั้นเงินเดือนโดยพิจารณาจากผลงานของครูผู้สอน และผู้บริหารมีนโยบายในการจัดทำบอร์ดเพื่อประชาสัมพันธ์ผลงานของครูที่ได้รับรางวัล มี

2.4 ด้านการกำกับติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ โดยภาพรวมระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยมีประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ผู้บริหารจัดประชุมผู้ปกครองเพื่อให้ครูประจำชั้นรายงานผลการเรียนของนักเรียนแต่ละคน รองลงมา คือ ผู้บริหารให้ครูหัวหน้าสายรายงานผลการเรียนของนักเรียนในแต่ละระดับชั้นหลังการสอบในแต่ละภาคเรียน และผู้บริหารกำหนดให้ครูจัดทำแผนการเรียนการสอนและติดตามผลอย่างสม่ำเสมอ

2.5 ด้านการใช้ทรัพยากรและวัสดุครุภัณฑ์อย่างมีประสิทธิภาพและสร้างสรรค์ โดยภาพรวมระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยมีประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ผู้บริหารร่วมประชุมกับครูเพื่อวางแผนจัดหาสื่ออุปกรณ์ที่เหมาะสมในการจัดการเรียนการสอน รองลงมา คือ ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองร่วมประชุมวางแผนในการจัดหางบประมาณเพื่อสนับสนุนการจัดหาสื่ออุปกรณ์สำหรับจัดการเรียนการสอน และผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองร่วมกันจัดหาสื่ออุปกรณ์ที่มีคุณภาพโดยเน้นการประหยัดและมีคุณภาพมากที่สุด

2.6 ด้านการสร้างความปลอดภัยและบรรยากาศที่อบอุ่น โดยภาพรวมระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยมีประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ผู้บริหารจัดเวรยามสำหรับครูและเจ้าหน้าที่ของโรงเรียนดูแลความปลอดภัยของนักเรียน รองลงมา คือ ผู้บริหารดูแลติดตามผลการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอและผู้บริหารร่วมกับบุคลากรทุกฝ่ายของโรงเรียนร่วมประชุมปรึกษาเพื่อสร้างความปลอดภัยและสร้างบรรยากาศที่อบอุ่นในโรงเรียน

2.7 ด้านการกำกับติดตามการปฏิบัติการสอน โดยภาพรวมระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยมีประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูทำวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาการสอน รองลงมา คือ ผู้บริหารตรวจสอบการจัดทำแผนการเรียนการสอนของครูผู้สอนก่อนสอนทุกภาคเรียนและผู้บริหารตรวจเยี่ยมครูผู้สอนขณะทำการสอนและให้คำแนะนำตามความเหมาะสม

2.8 ด้านการสังเกตการสอนและให้ข้อมูลป้อนกลับอย่างสร้างสรรค์ โดยภาพรวมระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยมีประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ผู้บริหารให้คำปรึกษาและแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนของครูอย่างกัลยาณมิตร รองลงมา คือ ผู้บริหารได้มีการศึกษาค้นคว้าเทคนิคที่ทันสมัยเพื่อแนะนำครูใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนและผู้บริหารเก็บรวบรวมข้อมูลที่เป็นประโยชน์ทุกครั้งที่ใช้สังเกตการสอนและนำข้อมูลที่ได้มาเสนอเพื่อปรับปรุงการสอนของครู

2.9 บุคลากรในโรงเรียนที่มีตำแหน่งต่างกันมีพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการในโรงเรียนเรียนรวมจังหวัดยะลาแตกต่างกัน พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีตำแหน่งต่างกันมีพฤติกรรมผู้นำทาง

วิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเรียนรวมในจังหวัดยะลา ในภาพรวมและทุกด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

2.10 บุคลากรในโรงเรียนที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการในโรงเรียนเรียนรวมจังหวัดยะลาแตกต่างกัน พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเรียนรวมในจังหวัดยะลา ในภาพรวมและด้านการสร้างแรงจูงใจด้วยระบบค่าตอบแทนที่เป็นธรรม ด้านการกำกับติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ ด้านการใช้ทรัพยากรและวัสดุครุภัณฑ์อย่างมีประสิทธิภาพและสร้างสรรค์ และด้านการกำกับติดตามการปฏิบัติการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านด้านตระหนักและเห็นความสำคัญของผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน ด้านการพัฒนาตนเองและบุคลากรอย่างเป็นรูปธรรม ด้านการสร้างความปลอดภัยและบรรยากาศที่อบอุ่น และด้านการสังเกตการสอนและให้ข้อมูลป้อนกลับอย่างสร้างสรรค์ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.10 บุคลากรในโรงเรียนที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการในโรงเรียนเรียนรวมจังหวัดยะลาแตกต่างกัน พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเรียนรวมในจังหวัดยะลา ในภาพรวมและด้านตระหนักและเห็นความสำคัญของผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน ด้านการสร้างแรงจูงใจด้วยระบบค่าตอบแทนที่เป็นธรรม ด้านการกำกับติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ ด้านการใช้ทรัพยากรและวัสดุครุภัณฑ์อย่างมีประสิทธิภาพและสร้างสรรค์ ด้านการสร้างความปลอดภัยและบรรยากาศที่อบอุ่น ด้านการกำกับติดตามการปฏิบัติการสอน และด้านการสังเกตการสอนและให้ข้อมูลป้อนกลับอย่างสร้างสรรค์ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการพัฒนาตนเองและบุคลากรอย่างเป็นรูปธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงาน 5-10 ปี กับผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงาน 11 ปีขึ้นไป มีพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเรียนรวมในจังหวัดยะลา ด้านการพัฒนาตนเองและบุคลากรอย่างเป็นรูปธรรมแตกต่างกันอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ส่วนด้านอื่นๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

การวิจัย เรื่องพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการในโรงเรียนเรียนรวมจังหวัดยะลา ผู้วิจัยได้ทำการอภิปรายผลการวิจัยให้ครอบคลุมกับโครงสร้างในด้านต่างๆ โดยจำแนกเป็นรายด้านเพื่อให้เกิดความชัดเจนในพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการในโรงเรียนเรียนรวมจังหวัดยะลา ซึ่งสามารถนำไปปรับใช้ได้กับทุกโรงเรียนของรัฐและเอกชน มีประเด็นสำคัญที่จะนำมาอภิปรายผลดังนี้ พฤติกรรมผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเรียนรวม แบ่งเป็น 8 ด้าน คือ ด้านตระหนักและเห็นความสำคัญของผลสัมฤทธิ์ในการ

ปฏิบัติงาน ด้านพัฒนาตนเองและบุคลากรอย่างเป็นรูปธรรม ด้านแรงจูงใจด้วยระบบค่าตอบแทนที่เป็นธรรม ด้านกำกับติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ ด้านทรัพยากรและวัสดุครุภัณฑ์อย่างมีประสิทธิภาพ และสร้างสรรค์ ด้านสร้างความปลอดภัยและบรรยากาศที่อบอุ่น ด้านกำกับติดตามการปฏิบัติการสอน และด้านสังเกตการณ์สอนและให้ข้อมูลป้อนกลับอย่างสร้างสรรค์ พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนมีความตระหนักและเห็นผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน มีการสร้างความปลอดภัยและบรรยากาศที่อบอุ่น มีการกำกับติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ มีการพัฒนาตนเองและบุคลากรอย่างเป็นรูปธรรม นอกจากนี้ยังมีการปฏิบัติการสอน มีการใช้ทรัพยากรวัสดุครุภัณฑ์อย่างสร้างสรรค์ และมีการสร้างแรงจูงใจด้วยระบบค่าตอบแทนที่เป็นธรรม ซึ่งสอดคล้องกับ สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ (2550) ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนกับการบริหารจัดการเรียนร่วมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 พบว่า ด้านตระหนักและเห็นผลสำคัญของผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน ด้านการสร้างความปลอดภัยและบรรยากาศที่อบอุ่น ด้านพัฒนาตนเองและบุคลากรอย่างเป็นรูปธรรม ด้านการสังเกตการณ์สอนและให้ข้อมูลป้อนกลับอย่างสร้างสรรค์ ด้านการสร้างแรงจูงใจด้วยระบบค่าตอบแทนที่เป็นรูปธรรม ด้านการกำกับติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ ด้านการใช้ทรัพยากรและวัสดุครุภัณฑ์อย่างมีประสิทธิภาพและสร้างสรรค์ และด้านการกำกับติดตามการปฏิบัติการสอนในภาพรวมอยู่ระดับมาก พฤติกรรมผู้นำทางวิชาการในโรงเรียนเรียนรวมจังหวัดยะลา สามารถแบ่งออกเป็น 8 ด้าน และภาพรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า

1. พฤติกรรมผู้นำทางวิชาการในโรงเรียนเรียนรวมจังหวัดยะลา ด้านตระหนักและเห็นผลสำคัญของผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนการสอนของครูเพื่อสร้างผลสัมฤทธิ์ให้กับนักเรียน สนับสนุนให้ครูสร้างสื่อเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน มีนโยบายร่วมกับครู ผู้ปกครองในการพัฒนาการเรียนการสอน รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนให้ครูจัดนวัตกรรมเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน และร่วมกับครูกำหนดเป้าหมายทางวิชาการอย่างชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับปรีชา สุขคุณ (2543) ศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในโครงการเด็กพิเศษร่วมกับเด็กปกติ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครปฐม พบว่าสภาพการบริหารงานวิชาการ โดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. พฤติกรรมผู้นำทางวิชาการในโรงเรียนเรียนรวมจังหวัดยะลา ด้านการพัฒนาตนเองและบุคลากรอย่างเป็นรูปธรรมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารร่วมกับครูและผู้ปกครองในการกำหนดแนวทางพัฒนาโรงเรียนให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ สนับสนุนให้นักเรียนรู้จักใช้เทคโนโลยีใหม่ๆเพื่อการเรียนรู้ รวมทั้งจัดอบรมนำเทคโนโลยีให้ครูเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน และร่วมกับผู้ปกครองในการจัดหาสื่อและเทคโนโลยีใหม่ๆมาสนับสนุนการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ (2550) ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร

โรงเรียนกับการบริหารจัดการเรียนร่วมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 พบว่า ด้านการพัฒนาตนเองและบุคลากรอย่างเป็นรูปธรรมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3. พฤติกรรมผู้นำทางวิชาการในโรงเรียนเรียนรวมจังหวัดยะลา ด้านการสร้างแรงจูงใจ ด้วยระบบค่าตอบแทนที่เป็นธรรม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้บริหารร่วมกับครู กำหนดนโยบายการส่งเสริมขวัญและกำลังใจโดยการให้รางวัลแก่ครูผู้ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี จัดระบบการเลื่อนขั้นเงินเดือน มีนโยบายจัดทำบอร์ดเพื่อประชาสัมพันธ์ผลงานของครูที่ได้รับรางวัล รวมทั้งร่วมกันจัดทำหนังสือสานสัมพันธ์เพื่อเผยแพร่ผลงานครูที่ปฏิบัติงานดีเด่น และมีโครงการมอบรางวัลให้แก่ครูผู้มีคุณธรรมจริยธรรมดีเด่นโดยให้นักเรียนเป็นผู้เลือก ซึ่งสอดคล้องกับสมยศ นาวิกการ (2543) ศึกษาเรื่องการบริหารและพฤติกรรมองค์กร พบว่า บุคคลจะถูกจูงใจให้แสวงหาความเสมอภาคทางรางวัลที่พวกเขาคาดหวังจากผลการปฏิบัติงาน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

4. พฤติกรรมผู้นำทางวิชาการในโรงเรียนเรียนรวมจังหวัดยะลา ด้านกำกับติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารจัดประชุมผู้ปกครอง เพื่อให้ครูประจำชั้นรายงานผลการเรียนของนักเรียนแต่ละคน ให้ครูหัวหน้าสายรายงานผลการเรียนของนักเรียนในแต่ละระดับชั้น กำหนดให้ครูจัดทำแผนการเรียนการสอนและติดตามอย่างสม่ำเสมอรวมทั้งร่วมกับครูและผู้ปกครองประชุมเพื่อร่วมกันแก้ไขและพัฒนาความก้าวหน้าทางวิชาการ และให้รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการจัดทำสถิติแสดงผลสัมฤทธิ์นักเรียนในแต่ละห้องเรียน ซึ่งสอดคล้องกับปรีชา สวัสดิ์ทา (2546) ศึกษาเรื่องการค้าเงินงานตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาพิเศษโรงเรียนเรียนร่วม สังกัดคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดหนองบัวลำภู พบว่า ด้านการติดตามผลการจัดการเรียนการสอนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

5. พฤติกรรมผู้นำทางวิชาการในโรงเรียนเรียนรวมจังหวัดยะลา ด้านการใช้ทรัพยากรและวัสดุครุภัณฑ์อย่างมีประสิทธิภาพและสร้างสรรค์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารประชุมร่วมกับครูเพื่อวางแผนการจัดหาสื่ออุปกรณ์ที่เหมาะสมในการจัดการเรียนการสอน จัดหางบประมาณเพื่อสนับสนุนการจัดหาสื่ออุปกรณ์สำหรับการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพโดยเน้นการประหยัดและมีคุณค่ามากที่สุด รวมทั้งให้ครูร่วมกันผลิตสื่อการเรียนการสอนโดยเน้นวัสดุจากธรรมชาติ ในท้องถิ่นและเชิญวิทยากรหรือผู้ปกครองที่มีความรู้ความสามารถในด้านการผลิตสื่อการเรียนการสอนให้แก่ครู ซึ่งสอดคล้องกับสมเด็จ อธิธา (2550) ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนกับการบริหารจัดการเรียนร่วมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 พบว่าด้านการใช้ทรัพยากรและวัสดุครุภัณฑ์อย่างมีประสิทธิภาพและสร้างสรรค์ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

6 พฤติกรรมผู้นำทางวิชาการในโรงเรียนเรียนรวมจังหวัดยะลา ด้านการแสวงหาความปลอดภัยและบรรยากาศที่อบอุ่น ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารจัดเวรยาม

สำหรับครูและเจ้าหน้าที่ของโรงเรียนดูแลความปลอดภัยของนักเรียน ติดตามผลการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับกัญญารัตน์ ว่องศิริกุล (2550) ศึกษาเรื่องแนวทางส่งเสริมการจัดการเรียนร่วมของเด็กที่มีความต้องการพิเศษในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า โรงเรียนมีการจัดสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

7. พฤติกรรมผู้นำทางวิชาการในโรงเรียนเรียนรวมจังหวัดยะลา ด้านการกำกับติดตามการปฏิบัติการสอน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูทำวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาการเรียนการสอน ตรวจสอบการจัดทำแผนการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน ซึ่งสอดคล้องกับกัญญารัตน์ ว่องศิริกุล (2540) ศึกษาเรื่อง การติดตามการอบรมครูการศึกษาพิเศษของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พบว่า การติดตามการเรียนการสอนตามหลักสูตรที่ได้รับการอบรมด้านเทคนิคและวิธีการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

8. พฤติกรรมผู้นำทางวิชาการในโรงเรียนเรียนรวมจังหวัดยะลา ด้านการสังเกตการสอน และให้ข้อมูลป้อนกลับอย่างสร้างสรรค์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารให้คำปรึกษาและแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนของครูอย่างกัลยาณมิตรมีการศึกษาค้นคว้าเทคนิคที่ทันสมัย สอดคล้องกับเกษม ทองสัมฤทธิ์ (2540) ศึกษาเรื่องความต้องการนิเทศงานวิชาการของครูโครงการเด็กพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดคณะกรรมการการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร มีความต้องการนิเทศด้านวิชาการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

9. ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีตำแหน่งต่างกันมีพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการในโรงเรียนเรียนรวมจังหวัดยะลา ในภาพรวมและทุกด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารและครูผู้สอนต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 ซึ่งต้องปฏิบัติเป็นไปตามแนวทางเดียวกัน และสอดคล้องกับเมธาวรรณ วงศ์เทวราช (2543) ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กพิเศษในโรงเรียนปกติ สังกัดคณะกรรมการการประถมศึกษา จังหวัดนครพนม พบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนโรงเรียนประถมศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กพิเศษในภาพรวมและทุกด้านไม่แตกต่างกัน

10. ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการในโรงเรียนเรียนรวมจังหวัดยะลา ในภาพรวมแตกต่างกัน ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีกับครูที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีมีหลักสูตรการเรียนที่แตกต่างกัน ครูที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีส่วนมากได้รับตำแหน่งสูงกว่า มีภาระงานมากกว่าทำให้มีความคิดเห็นเรื่องพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเรียนรวมในจังหวัดยะลา แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ กมล ดาระสุวรรณ (2545) ศึกษาเรื่อง กระบวนการบริหารโรงเรียนที่จัดการศึกษาเกี่ยวกับเด็กพิการเรียนร่วมในจังหวัด

ลำปาง พบว่าครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการบริหารโรงเรียนเรียนร่วม ในภาพรวมต่างกัน

11. ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการในโรงเรียนเรียนร่วมจังหวัดยะลา ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงาน 11 ปีขึ้นไป ซึ่งประสบการณ์การทำงานเหมือนกันมักมีความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเรียนร่วมในจังหวัดยะลาไม่แตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับ Echol (1992) ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของครูประถมศึกษาที่มีต่อการเรียนร่วมของเด็กปัญญาอ่อนในการศึกษาปกติจากโรงเรียนรัฐเท็กซัส พบว่าครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการเรียนร่วมในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ผู้บริหารและคณะครูควรร่วมกันทำหนังสือสานสัมพันธ์เพื่อเผยแพร่ผลงานของครูที่ปฏิบัติงานดีเด่นและทำโครงการมอบรางวัลให้ครูผู้มีคุณธรรมจริยธรรมดีเด่นโดยนักเรียนเป็นผู้เลือก
2. ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้คณะครูร่วมกับคณะผู้บริหารทำการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาการสอนและนำผลการศึกษาไปใช้ประเมินผลปรับปรุงแก้ไข
3. ผู้บริหารควรให้ข้อเสนอแนะอย่างเป็นรูปธรรมที่ปฏิบัติได้จากการสังเกตการสอนของครูและติดตามผลอย่างต่อเนื่อง

บรรณานุกรม

- กนกพร เจริญฤทธิ์. (2546). การศึกษาเปรียบเทียบเจตคติของผู้บริหารและครูในโรงเรียนที่มีการจัดการเรียนร่วมต่อโครงการการเรียนร่วมของออทิสติก. วิทยานิพนธ์สังคมศาสตร์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- กมล ดาระสุวรรณ. (2545). กระบวนการบริหารโรงเรียนที่จัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมในจังหวัดลำปาง. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.
- กัญญารัตน์ ว่องศิริกุล. (2550). แนวทางส่งเสริมการจัดการเรียนร่วมของเด็กที่มีความต้องการพิเศษในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสตึก. วิทยานิพนธ์สังคมศาสตร์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- เกษม ทองสัมฤทธิ์. (2540). ความต้องการนิเทศงานวิชาการของครูโครงการเด็กพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติในโรงเรียนประถมศึกษากรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- คณะอนุกรรมการการคัดเลือกและจำแนกคนพิการคนพิการเพื่อการศึกษา. (2543). คู่มือการคัดแยกและส่งต่อคนพิการเพื่อศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.
- จันทรานี สงวนนาม. (2553). คุณลักษณะบางประการของผู้บริหาร บรรยากาศของโรงเรียนและความพึงพอใจในงานที่สัมพันธ์กับความสำเร็จในโรงเรียนประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุสิตบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ถวิล มาตรเยี่ยม. (2545). การปฏิรูปการศึกษา: โรงเรียนเป็นฐานการบริหารจัดการ. กรุงเทพมหานคร: เสมาธรรม.
- เบญจา ชลธานนท์. (2545). เทคนิคการสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เล่ม 2 ชุดเอกสารทางวิชาการสำหรับพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา. กรุงเทพฯ. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- ปรีชา สุขคุณ. (2543). การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในโครงการเด็กพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติสังกัดคณะกรรมการการประถมศึกษาานครปฐม. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ปรีชา สวัสดิ์ทา. (2546). การดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาพิเศษโรงเรียนเรียนร่วม สังกัดคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดหนองบัวลำภู. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต. สถาบันราชภัฏเลย.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2542). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- दनัย อันฤดี. (2551). *การจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มหาสารคาม เขต 1 และเขต 2 ตามโครงสร้างซีท. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต.
มหาวิทยาลัยศิลปากร.*
- ผดุง อารยะวิญญู. (2541). *การศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ*. พิมพ์ครั้งที่3. กรุงเทพฯ :
ภาควิชาการศึกษาพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เมธาวรรณ วงศ์เทวราช. (2543). *ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วม
สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนปกติ. สังกัดคณะกรรมการการประถมศึกษา
นครพนม. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สถาบันราชภัฏเลย.*
- วิชัย ชัยโกศล และคณะ. (2552). *การวิจัยเรื่องการศึกษารูปแบบของกระบวนการบริหารจัดการ
การศึกษาเพื่อนักเรียนพิการโดยโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมเขตตรวจราชการที่ 14.
ปีงบประมาณ 2552.*
- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2547). *การเรียนรวม*. ภาควิชาการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย-
มหาสารคาม.
- วารี ถิระจิตร. (2541). *การศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ*. พิมพ์ครั้งที่2. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศรียา นิยมธรรม. (2540). *การเรียนร่วมสำหรับเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ต้นอ้อ.
- สมเด็จ อธิธา. (2550). *ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนกับการ
บริหารจัดการเรียนรวมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดขอนแก่น เขต 5
. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.*
- สมศักดิ์ ดุริยศักดิ์. (2545). *การศึกษาเปรียบเทียบเจตคติต่อการศึกษา สำหรับเด็กที่มีความบกพร่อง
ทางสติปัญญาระหว่างผู้บริหารกับครูผู้สอนในโครงการเรียนร่วม สังกัดคณะกรรมการการ
ประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร. ปริญญาโทการศึกษามหาบัณฑิต.
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.*
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2541). *การจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนประถมศึกษา
ชุดฝึกอบรมด้วยตนเอง เรื่องการจัดการศึกษาพิเศษ เล่ม 3*. กรุงเทพฯ : สำนักงานฯ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช
2542*. กรุงเทพฯ : สำนักงานฯ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). *รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย 2550*.
กรุงเทพฯ : [ม.ป.ท.].

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2543ก). *คู่มือการเรียนร่วมระดับประถมศึกษาสำหรับครูผู้สอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ครูสภาลาดพร้าว.
- สมบูรณ์ สุริยวงศ์, สมจิตรา เรืองศรี และเพ็ญศรี เศรษฐวงศ์. (2543). *วิจัยและสถิติทางการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- Alper,S.and Ryndak;D.J. (1995). *Curriculum Content For Student With Moderate Severe Disabilities in Inclusive Setting*. Massachusetts : Allyn Bacon.
- Barbara, W ., N. (1996). *The Relationship between Principle Style and Attitude forward Mainstreaming of Handicapped Children as Perceived by Teacher*. Dissertation Abstract International.
- Cronbach,L.S. (1970). *Essentials of psychological testing (3 rd ed)*. New York: Harper & Row.
- Echols,I,J. (1992). *An analasis of elementary teachers'opinions toward mainstreaming moderately to severely mentally retarded children inregular education in some selected school in Texas*. Dissertation Abstract International.52(12), 4290-A.
- Latham,Dianne Lawis. (1997). *Teacher and Building Adminstrators Attitude and Beliefs About Incladtion*. Dissertation Abstract International.58()04 A : 1245.
- Palmer,D.S.et al. *Influences of Inclusive Practices for their Children With Mental Retardation* : American Journal on Mental Retardation, 103(3). 1998-P 272-287.
- Wardani.L.G. *The Attitude of Regular Classroom Teachers and Special Education Teacher of Bali Indonesia*. Dissertation Abstract International. 49(00)A: 105;November 1998.

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามเรื่องพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการฯ

แบบสอบถามเรื่อง พฤติกรรมผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเรียนรวมจังหวัดยะลา

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้มีทั้งหมด 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 พฤติกรรมผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเรียนรวมจังหวัดยะลา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่เป็นจริงของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. ตำแหน่ง

() ผู้บริหาร

() ครูผู้สอน

2. วุฒิการศึกษา

() ปริญญาตรี

() สูงกว่าปริญญาตรี

3. ประสบการณ์การทำงาน

() ต่ำกว่า 5 ปี

() 5-10 ปี

() 11 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 พฤติกรรมผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเรียนรวมจังหวัดยะลา

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับการปฏิบัติงานในโรงเรียนของท่าน มีความหมาย ดังนี้

5	หมายถึง	มีพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการอยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง	มีพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการอยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

พฤติกรรมผู้นำทางวิชาการ	ระดับพฤติกรรม				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
ด้านการตระหนักและเห็นความสำคัญของผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน					
1. ผู้บริหารมีนโยบายร่วมกับครูและผู้ปกครองในการพัฒนาการเรียนการสอน					
2. ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนการสอนของครูเพื่อสร้างผลสัมฤทธิ์ให้กับนักเรียน					
3. ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูสร้างสื่อในการจัดการเรียนการสอน					
4. ผู้บริหารร่วมกับครูในการกำหนดเป้าหมายทางวิชาการอย่างชัดเจน					
5. ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้ครูจัดทำนวัตกรรมเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน					
ด้านการพัฒนาตนเองและบุคลากรอย่างเป็นรูปธรรม					
6. ผู้บริหารร่วมกับครูและผู้ปกครองกำหนดแนวทางพัฒนาโรงเรียนให้เหมาะสมกับสภาพการณ์					
7. ผู้บริหารได้จัดอบรมการใช้เทคโนโลยีให้กับครูเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน					
8. ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองร่วมกันสนับสนุนให้นักเรียนรู้จักการใช้เทคโนโลยีใหม่ๆเพื่อการเรียนรู้					
9. ผู้บริหารร่วมกับผู้ปกครองในการจัดหาสื่อเทคโนโลยีใหม่มาสนับสนุนการเรียนการสอน					
ด้านการสร้างแรงจูงใจด้วยระบบค่าตอบแทนที่เป็นธรรม					
10. ผู้บริหารร่วมกับคณะครูในการดำเนินนโยบายในการส่งเสริมขวัญและกำลังใจโดยการให้รางวัลแก่ครูที่ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี					
11. ผู้บริหารและครูร่วมกันทำหนังสือสานสัมพันธ์เพื่อเผยแพร่ผลงานของครูที่ปฏิบัติงานดีเด่น					
12. ผู้บริหารมีนโยบายจัดทำบอร์ดเพื่อประชาสัมพันธ์ผลงานของครูที่ได้รับรางวัล					

พฤติกรรมผู้นำทางวิชาการ	ระดับพฤติกรรม				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
13. ผู้บริหารได้จัดระบบการเลื่อนขั้นเงินเดือนโดยพิจารณาจากผลงานครูผู้สอน					
14. ผู้บริหารมีโครงการที่จะมอบรางวัลให้ครูผู้มีความคุณธรรมจริยธรรมดีเด่นโดยนักเรียนเป็นผู้คัดเลือก					
ด้านการกำกับติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ					
15. ผู้บริหารกำหนดให้ครูจัดทำแผนการเรียนการสอนและติดตามผลอย่างสม่ำเสมอ					
16. ผู้บริหารให้ครูหัวหน้าสายรายงานผลการเรียนของนักเรียนในแต่ละระดับชั้นหลังการสอบในแต่ละภาคเรียน					
17. ผู้บริหารให้รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการจัดทำสถิติแสดงผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนในแต่ละห้องเรียน					
18. ผู้บริหารจัดประชุมผู้ปกครองเพื่อให้ครูประจำชั้นรายงานผลการเรียนของนักเรียนแต่ละคน					
19. ผู้บริหารประชุมร่วมกับครูและผู้ปกครองเพื่อร่วมกันแก้ไขและพัฒนาความก้าวหน้าทางวิชาการ					
ด้านการใช้ทรัพยากรและวัสดุครุภัณฑ์อย่างมีประสิทธิภาพและสร้างสรรค์					
20. ผู้บริหารร่วมประชุมกับครูเพื่อวางแผนจัดหาสื่ออุปกรณ์ที่เหมาะสมในการจัดการเรียนการสอน					
21. ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองร่วมประชุมวางแผนในการจัดหางบประมาณเพื่อสนับสนุนการจัดหาสื่ออุปกรณ์สำหรับจัดการเรียนการสอน					
22. ผู้บริหารเชิญวิทยากรหรือผู้ปกครองที่มีความรู้ความสามารถในการผลิตสื่อมาเป็นวิทยากรแนะนำการผลิตสื่อให้แก่ครู					
23. ผู้บริหารให้ครูร่วมกันผลิตสื่อการเรียนการสอนโดยเน้นวัสดุธรรมชาติในท้องถิ่น					

พฤติกรรมผู้นำทางวิชาการ	ระดับพฤติกรรม				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
24. ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองร่วมกันจัดหาสื่ออุปกรณ์ที่มีคุณภาพโดยเน้นการประหยัดและมีคุณค่ามากที่สุด					
ด้านการสร้างความปลอดภัยและบรรยากาศที่อบอุ่น					
25. ผู้บริหารเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎระเบียบของโรงเรียน					
26. ผู้บริหารร่วมกับบุคลากรทุกฝ่ายของโรงเรียนร่วมประชุมปรึกษาเพื่อสร้างความปลอดภัยและสร้างบรรยากาศที่อบอุ่นในโรงเรียน					
27. ผู้บริหารจัดเวรยามสำหรับครูและเจ้าหน้าที่ของโรงเรียนดูแลความปลอดภัยของนักเรียน					
28. ผู้บริหารดูแลติดตามผลการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ					
ด้านการกำกับติดตามการปฏิบัติการสอน					
29. ผู้บริหารตรวจสอบการจัดทำแผนการเรียนการสอนของครูผู้สอนก่อนสอนทุกภาคเรียน					
30. ผู้บริหารตรวจเยี่ยมครูผู้สอนขณะทำการสอนและให้คำแนะนำตามความเหมาะสม					
31. ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูทำวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาการสอน					
32. ผู้บริหารและคณะครูร่วมกันทำการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจัดการเรียนการสอน					
33. ผู้บริหารและคณะครูประชุมปรึกษาเพื่อร่วมกันแก้ไขปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาการเรียนการสอน					
ด้านการสังเกตการสอนและให้ข้อมูลป้อนกลับอย่างสร้างสรรค์					
34. ผู้บริหารให้ข้อเสนอแนะหลังจากการเข้าสังเกตการสอนของครูอย่างสร้างสรรค์ในแต่ละชั้นเรียน					

พฤติกรรมผู้นำทางวิชาการ	ระดับพฤติกรรม				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
35. ผู้บริหารให้คำปรึกษาและแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนของครูอย่างกัลยาณมิตร					
36. ผู้บริหารเก็บรวบรวมข้อมูลที่เป็นประโยชน์ทุกครั้งที่เข้าสังเกตการสอนและนำข้อมูลที่ได้มาเสนอเพื่อปรับปรุงการสอนของครู					
37. ผู้บริหารได้มีการศึกษาค้นคว้าเทคนิคที่ทันสมัยเพื่อแนะนำครูใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ภาคผนวก ข
ประวัติผู้วิจัย

ผู้วิจัย (หัวหน้าโครงการ)

1. ชื่อ – สกุล ภาษาไทย : นางสาวพุมพินิต คงแสง
 ภาษาอังกฤษ : Miss.Phumpanit Kongsang
2. ตำแหน่งปัจจุบัน : อาจารย์พนักงานมหาวิทยาลัย
3. หน่วยงานและสถานที่อยู่ติดต่อได้สะดวก พร้อมหมายเลขโทรศัพท์ โทรสาร
 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
 133 ถ.เทศบาล 3 ต.สะเตง อ.เมือง จ.ยะลา 95000 เบอร์โทรศัพท์ (073) 299626
 โทรสาร (073) 299627 E-mail คือ phumpanit.k@yru.ac.th
4. ประวัติการศึกษา
 ปีการศึกษา 2549 นิเทศศาสตรบัณฑิต (นศ.บ.)
 มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
 ปีการศึกษา 2552 ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม.)
 สาขาจิตวิทยาการศึกษาศาสตร์พิเศษ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
5. สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ
 การปรับพฤติกรรมเด็กที่มีความต้องการพิเศษ
 การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ
6. ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยทั้งภายในประเทศ
 - 6.1 งานวิจัย “สภาพปัญหาการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
 โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดสงขลา”
 - 6.2 งานวิจัย “พฤติกรรมผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเรียนที่จัดการศึกษาสำหรับเด็ก
 พิการเรียนร่วม พนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2”
 - 6.3 งานวิจัย “แนวทางการสร้างและการพัฒนาเครื่องมือการคัดกรองเด็กที่บกพร่องทางการ
 เรียนรู้สำหรับพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้” (พ.ศ. 2557)
 - 6.4 งานวิจัย “ ผลของการใช้กระบวนการแนะแนวเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนใน
 โรงเรียนหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้” (พ.ศ. 2558)

ผู้วิจัย (ผู้ร่วมวิจัย)

1. ชื่อ – สกุล ภาษาไทย : นางสาวชูจิตต์ เหล่าเจริญสุข
 ภาษาอังกฤษ : Miss.Chujit Laocharoensuk
2. ตำแหน่งปัจจุบัน : อาจารย์ประจำ
3. หน่วยงานและสถานที่อยู่ที่ติดต่อได้สะดวก พร้อมหมายเลขโทรศัพท์ โทรสาร
 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
 133 ถ.เทศบาล 3 ต.สะเตง อ.เมือง จ.ยะลา 95000 เบอร์โทรศัพท์ (073) 299626
 E-mail คือ Lao_49 @ hotmail.com
4. ประวัติการศึกษา

ปีการศึกษา 2525	ปริญญาครุศาสตรศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) วิชาเอกสุขศึกษา สถาบันราชภัฏยะลา
ปีการศึกษา 2531	ปริญญาศึกษาศาสตรศาสตรบัณฑิต (ศษ.บ.) วิชาเอกปฐมวัยศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ปีการศึกษา 2537	ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม.) วิชาเอกการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
5. สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ
 หลักสูตรและการสอน
 การประถมศึกษา
6. ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย
 - 6.1 งานวิจัย “การพัฒนาทักษะการออกแบบการจัดการเรียนรู้ ของนักศึกษาสาขาการศึกษา โดยใช้รูปแบบการสอนแบบร่วมมือ”
 - 6.2 งานวิจัย “การศึกษารูปแบบการสอนซ่อมเสริมในโรงเรียนหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้”